

Obserwator 2007

Cetelem Bank przedstawia: Obserwator 2007
Raport o konsumpcji Europejczyków w 2007 r.

Zarząd Krajowy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego
00-042 WARSZAWA, ul. Nowy Świat 49
tel. 022 551 54 01, 022 551 54 05, faks 022 551 54 44
e-mail: zk@pte.pl www.pte.pl

Oddziały Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

BIAŁYSTOK
15-732, ul. CHOROSZCZAŃSKA 31
tel. 085 652 09 25
e-mail: ejsmont@wse.edu.pl

BIELSKO-BIAŁA
43-309, ul. WILLOWA 2
tel./faks 033 816 36 80
e-mail: partnership@pte.bielsko.pl

BYDGOSZCZ
85-034, ul. DŁUGA 34
tel. 052 322 65 52, faks 052 322 67 81
e-mail: sekretariat@pte.bydgoszcz.pl

CZĘSTOCHOWA
42-200, ul. KILIŃSKIEGO 32/34
tel. 034 324 97 33, 034 324 26 30
e-mail: opteczwa@onet.pl

ELBLĄG
82-300, ul. KRÓLEWIECKA 108
tel./faks 055 234 41 36
e-mail: wsir@elblag.com.pl

GDAŃSK
80-830, ul. DŁUGI TARG 46/47
tel. 058 301 54 61, 301 99 71, faks 058 301 52 46
e-mail: gdansk@pte.pl

GLIWICE
44-100, ul. ZWYCIĘSTWA 47
tel./faks 032 231 45 84, 032 331 30 81 i 82
e-mail: biuro@ptegliwice.pl

KATOWICE
40-129, ul. MISJONARZY OBLATÓW 27
tel./faks 032 259 88 78, tel. 259 62 79 faks 258 54 82
e-mail: katowice@pte.pl

KIELCE
25-406, ul. ŚWIĘTOKRZYSKA 21
Akademia Świętokrzyska,
Wydział Zarządzania i Administracji
tel. 041 349 65 28
e-mail: a.szplit@plusnet.pl

KOSZALIN
75-254, ul. FRANCISZKAŃSKA 52
tel./faks 094 343 33 33
e-mail: czerwins@tu.koszalin.pl
ptekoszalin@neostrada.pl

KRAKÓW
30-003, ul. LUBELSKA 21
tel. 012 634 32 59, faks 012 634 03 81
e-mail: krakow@pte.pl

LEGNICA
59-220, RYNEK 28
tel. 076 852 38 72
e-mail: pte.legnica@wp.pl

LUBLIN
20-805 ul. STRZELECKA 61
tel. 081 746 90 21
jlobocki7@wp.pl

ŁÓDŹ
90-608, ul. WÓLCZAŃSKA 51
tel. 042 632 28 17, tel./faks 042 630 28 19
e-mail: lodz@pte.pl

OLSZTYN
10-117, ul. 1 MAJA 13
tel. 089 527 24 49, 089 527 58 25
e-mail: pte@pteolsztyn.edu.pl

OPOLE
45-082, ul. OZIMSKA 46a
UNIWERSYTET OPOLSKI, WYDZIAŁ EKONOMICZNY
tel./faks 077 401 69 05, 401 69 05 06
e-mail: zmikolajewicz@poczta.onet.pl

POZNAŃ
61-779, ul. KLASZTORNA 24/25
tel. 061 852 86 91 tel./faks 061 851 90 58
e-mail: info@pte.poznan.pl

RZESZÓW
35-045, ul. HETMAŃSKA 15
tel. 017 853 36 49, faks 017 853 38 15
e-mail: ptereszow@poczta.onet.pl

SZCZECIN
71-414, pl. KILIŃSKIEGO 3
tel. 091 455 34 55, faks 091 455 34 71
e-mail: pte@pte.szczecin.pl

TORUŃ
87-100, ul. KOPERNIKA 21
tel. 056 622 79 44
e-mail: ptetorun@tlen.pl

WAŁBRZYCH
58-300, ul. SZMIDTA 4a
tel. 074 842 62 60
ptewch@wp.pl

WARSZAWA
00-042, ul. Nowy Świat 49
tel. 022 55 15 420, faks 022 55 15 444
e-mail: szkolenia@pteprofit.pl

WROCŁAW
50-146, ul. ŁACIARSKA 28
tel./faks 071 343 63 18
e-mail: pte-wroclaw@tlen.pl

ZIELONA GÓRA
65-066, ul. ŻEROMSKIEGO 3, skr. 165
tel. 068 327 04 19, faks 068 320 25 89
e-mail: pte@zg.pl

Redaguje zespół w składzie: Adam Cymer, Józef Łobocki, Wiktor Krzyżanowski, Andrzej Muszyński (redaktor prowadzący), Artur Pollok, Stanisław Rudolf

Biurowisko ZK PTE, 00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 49, tel. 022 551 54 01, 022 551 54 05, faks 022 551 54 44 e-mail: zk@pte.pl
Produkcja Bartgraf, tel. 022 625 55 48, faks 022 621 14 55

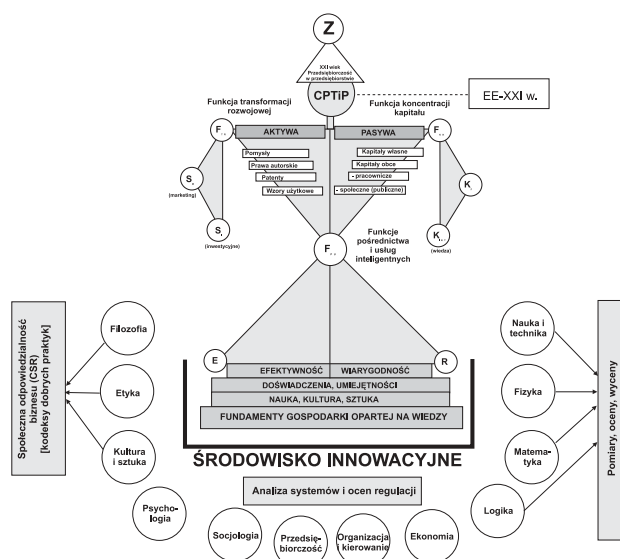
„Ekonomista przyszłości”

W kolejnym z naszych „Biuletynów” zaprezentowano podejście do planowania przyszłości na tle historii i teraźniejszości. Jego treści nawiązują do najważniejszych wydarzeń w Roku Kongresowym PTE wyjaśniają ideę VIII Kongresu Ekonomistów Polskich, opisują przygotowania do jubileuszu XX-lecia OWE oraz informują o zmianach składu Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Wspólne dla tych prezentacji, nowych pomysłów i koncepcji jest upowszechnianie myślenia o rozwoju w europejskiej przestrzeni gospodarczej jako integralnej części gospodarki światowej na tle historii PTE. Treść artykułu „Kto ma rację” nawiązuje do kolejnego z cyklu konwersatoriów „Czwartki u Ekonomistów” pt. „Polska ma tle świata – co osiągnęliśmy, dokąd zmierzamy”.

Warto zauważyć, że okres Jubileuszu OWE i VIII Kongresu Ekonomistów Polskich charakteryzuje wyraźne ożywienie intelektualne. Wyraża się ono w debatach przedkongresowych, zainteresowaniu samym kongresem oraz poszukiwaniami nowych rozwiązań systemowych w procesie budowy gospodarki opartej na wiedzy, umiejętnościach i zaufaniu. O tym, czy najlepiej tej strategii służyć będzie model społecznej gospodarki rynkowej będą dyskutowali uczestnicy kolejnego, sierpniowego polsko-niemieckiego seminarium we Vlotho. Być może uczestnicy tego seminarium podejmą już rozpoczętą debatę w gronie zespołu naukowego KG OWE o „ekonomiście przyszłości”?

Mamy nadzieję na zaprezentowanie refleksji z Vlotho w następnym, wrześniowym wydaniu Biuletynu PTE.

Sierpniowe seminarium we Vlotho i wrześniowa konferencja jubileuszowa z okazji XX-lecia OWE pt. „Inwestowanie w kapitał ludzki” to dobra okazja do spojrzenia z perspektywy na podstawy planowania rozwoju kraju w UE, pozycję Polski w gospodarce światowej i kierun-

ki rozwoju zawodowego ekonomistów. Strategiczne cele systemu edukacji i ogólny program ich realizacji będą bowiem przedmiotem debaty w ramach sesji III Kongresu pt. „Jakość kształcenia ekonomicznego”.

Refleksję historyczną z ważnymi wydarzeniami w życiu Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego powiązano w ten sposób, że nowy sekretarz naukowy KG OWE pisze o jubileuszu 85. rocznicy założenia Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie.

Na tle uroczystości zakończenia XX Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, przygotowań do Jubileuszowej konferencji z okazji jej XX-lecia pt. „Inwestowanie w kapitał ludzki” oraz XXI edycji OWE pod hasłem „Gospodarstwo domowe – wymiar społeczny i ekonomiczny” warto zauważyć nowe oczekiwania i szanse rozwoju społecznego ruchu edukacyjnego w PTE na bazie OWE i zapotrzebowanie na debatę o „ekonomiście przyszłości”.

Współczesny rozwój stawia przed ekonomistami wiele nowych pytań, w tym typowo zawodowych. Czy w okresie wszechstronnych i dynamicznych zmian gospodarczych „ekonomista przyszłości” będzie coraz częściej człowiekiem pracującym twórczo i produktywnie (CPTiP) czy typowym poszukiwaczem zysków. Może wtedy będzie CPTiP lub przedsiębiorcą intelektualnym jeżeli nie będzie lekcewał model *homo oeconomicus* i *homo politicus*. Jako zwolennik gospodarki opartej na wiedzy, umiejętnościach i zaufaniu będzie odwoływał się do *homo conors*, współdziałając we własnym i powszechnym interesie w określonej, uczącej się społeczności, wspólnocie ludzi-obywateli. W wybranej przez siebie lokalnej przestrzeni społeczno-gospodarczej będzie zwolennikiem określonej mikroorganizacji, podmiotem analizującym, oceniającym i planującym „system” oraz podmiotem i przedmiotem planowania rozwoju. Wtedy, w pierwszej fazie realizacji procesu bolońskiego UE będzie on euroekonomistą, bacznie obserwującym zmiany geopolityczne i tendencje globalne. Nie będzie lekcewał zagrożeń bezpieczeństwa w szerokim znaczeniu oraz sygnałów, generowanych przez rynek i ośrodki badań przyszłości. Będzie przede wszystkim człowiekiem.

Zespół redakcyjny

Spis treści

„Ekonomista przyszłości”	3
Grzegorz Wałęga	
Najstarsze Towarzystwo Ekonomiczne w Polsce	4
O ekonomii i władzy	
rozmowa z prof. Elżbietą Mączyńską, prezesem PTE	9
Marek Misiak	
Kto ma rację?	11
Antoni J. Nowak	
Personalistyczna koncepcja teorii ekonomicznej	13
Andrzej Muszyński	
Przełomowy rok jubileuszowy OWE	15
Aleksandra Budowa	
Systemy wczesnego ostrzegania w działalności gospodarczej	19
Łukasz Janikowski	
Powstało „Koło” przy Zarządzie Krajowym PTE	20
Elżbieta Adamowicz, Joanna Klimkowska	
Koniunktura w gospodarce polskiej w I kw. 2007 r.	20
Piotr Pysz	
Recenzja książki Z. Sadowskiego	21

Grzegorz Wałęga

Najstarsze Towarzystwo Ekonomiczne w Polsce

Jubileusze, zwłaszcza okrągłe, są zawsze miłą okazją do wspomnień. Jednak poza świętowaniem dotychczasowych sukcesów niezbędne staje się patrzenie w przyszłość. Takim wydarzeniem był na pewno jubileusz 85. rocznicy założenia Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie oraz 60-lecia Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, który odbył się 23 listopada 2006 r. w murach krakowskiej Akademii Ekonomicznej.

Uroczystość jubileuszową otworzył dr Artur Pollok – prezes Zarządu Oddziału PTE w Krakowie, który powitał licznie zgromadzonych w sali Senatu Akademii Ekonomicznej w Krakowie członków i sympatyków PTE oraz zaproszonych gości. Na jubileusz przybyli przedstawiciele władz krajowych PTE: prof. Elżbieta Mączyńska – prezes PTE, prof. Stanisław Rudolf – prezes zarządu łódzkiego oddziału i zarazem wiceprezes PTE, dr Józef Łobocki – prezes zarządu lubelskiego oddziału i jednocześnie sekretarz generalny towarzystwa. W uroczystości rocznicowej wziął również udział dr Ludwik Hejny – prezes Zarządu Oddziału PTE w Bielsku-Białej, zaś Oddział PTE w Zielonej Górze reprezentował Eugeniusz Wilk – wieloletni prezes zarządu tego oddziału, a obecnie członek Krajowej Komisji Rewizyjnej PTE. Wśród przybyłych gości wymienić należy przedstawicieli krakowskich uczelni wyższych: prof. Ryszarda Borowieckiego – rektora Akademii Ekonomicznej oraz prof. Henryka Żalińskiego – rektora Akademii Pedagogicznej. Obchody jubileuszu zaszczylił ponadto swoją obecnością Kazimierz Bujakowski – wiceprezydent stołeczno-królewskiego miasta Krakowa.

Prezes zarządu krakowskiego Oddziału PTE – dr Artur Pollok w swoim wystąpieniu przedstawił najważniejsze wydarzenia z historii Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie oraz krakowskiego Oddziału PTE.* Przymienił idee i cele, które przyświecały założycielom Towarzystwa Ekonomicznego w 1921 r., a także przybliżył szeroko prowadzoną przez towarzystwo działalność badawczą, publicystyczną i wydawniczą. Jak podkreślił, działalność ta miała charakter konstruktywny i pragmatyczny – chodziło w niej nie tylko o diagnozę problemów, ale również o wskazywanie środków służących ich rozwiązywaniu. Rezultatem tego było wiele inicjatyw ustawodawczych ze strony towarzystwa. Prace członków towarzystwa wniosły niepodważalny wkład w rozwój teorii ekono-

mii, w wielu jej dziedzinach. Wybuch drugiej wojny światowej w 1939 r. przerwał 18-letni okres niezwykle aktywnej działalności Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, jednakże w niedługim czasie po jej zakończeniu – 16 lutego 1946 r. – powstał krakowski oddział PTE, będący kontynuatorem działalności przedwojennego towarzystwa.

Spośród gości jako pierwszy głos zabrał prof. Ryszard Borowiecki – rektor Akademii Ekonomicznej w Krakowie. W imieniu Senatu uczelni oraz własnym złożył członkom towarzystwa najserdeczniejsze gratulacje z okazji obchodzonego Jubileuszu oraz życzenia wielu sukcesów w pracy zawodowej i wszelkiej pomysłowości w życiu osobistym. Akademia Ekonomiczna w Krakowie, która swój jubileusz 80-lecia istnienia obchodziła w 2005 r., w sposób naturalny jest bliskim partnerem PTE. Od początku istnienia stawiała przed sobą podobne cele – bycie ośrodkiem krzewienia nowoczesnej myśli ekonomicznej oraz wpływanie na pomyślny rozwój naszego kraju, miasta i regionu. Jak podkreślił rektor, taka zbieżność poglądów musi owocować harmonijną i długotrwałą współpracą, której kontynuacji jest pewien. Na ręce prezesa zarządu oddziału – dr. Artura Polloka wręczył przyznany towarzystwu w dowód uznania przez Senat uczelni medal jej 80-lecia.

Następnie głos zabrała prof. Elżbieta Mączyńska, zwracając się do zebranych następująco: „W wystąpieniu pana prezesa Artura Polloka dwie kwestie w sposób szczególny zwróciły moją uwagę. Po pierwsze, ten piękny zapis w statucie Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, że zabrania się sporów politycznych w towarzystwie. Sądzę, że jest to zapis, który powinniśmy sobie wziąć głęboko do serca. Ten zapis zasługuje na przypomnienie i przypominanie. Po drugie, obchodzimy dziś dwie rocznice – 85. rocznicę założenia Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie i 60-lecie Oddziału PTE w Krakowie. W dzisiejszych burzli-

wych czasach, i nie tylko dzisiejszych, w czasach minionych, w czasach różnych przewrotów, przetrwanie 85 lat, przetrwanie 60 lat, to jest sukces nie lada. Tym bardziej że nasze towarzystwo bazuje przecież na pracy społecznej wielu ludzi. Znajdujemy się obecnie w czasach przełomu cywilizacyjnego. Jak nigdy wcześniej potrzebne jest przywracanie ładu pojęciom ekonomicznym, myśleniu ekonomicznemu. Niestety, tego ładu bardzo często brakuje. A zatem ogromna rola przypada tu naszemu towarzystwu. Oddział PTE w Krakowie to zagłębie intelektualne z ogromnymi tradycjami historycznymi, więc tym bardziej ma wielkie pole do popisu. Przekazując w imieniu Zarządu Krajowego na ręce pana prezesa list gratulacyjny pragnę złożyć serdeczne życzenia dla krakowskiego Oddziału PTE, życzenia wielu kolejnych sukcesów w krzewieniu myśli i kultury ekonomicznej”.

Prof. Elżbieta Mączyńska odczytała również adres okolicznościowy wystosowany z okazji jubileuszu przez honorowego prezesa PTE – prof. Zdzisława Sadowskiego, który niestety nie mógł przybyć na uroczystość. Jak napisał w liście: „Załuję tego bardzo, gdyż z krakowskim oddziałem PTE czułem się od dawna blisko związany i łączy mnie z nim wiele niezapomnianych wspomnień. Dobrze mi są znane historia, tradycje i wielki dorobek Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, a także jego wkład w utworzenie stowarzyszenia ogólnopolskiego oraz rola krakowskich ekonomistów w działaniu PTE w ciągu minionych sześciu dziesięcioleci. (...) Życzę Oddziałowi PTE w Krakowie wszelkiego powodzenia, a przede wszystkim utrzymania i rozwijania tej aktywności intelektualnej, jaka

cechowała i cechuje nadal jego działania, mimo wielu trudności, których w różnych okresach życie nie szczęśliwie”.

Świętowanie jubileuszu w murach krakowskiej Akademii Ekonomicznej stworzyło okazję do szczególnych podziękowań również pod adresem władz

tej uczelni. Ścisłe związki historyczne łączące Towarzystwo z Akademią Ekonomiczną w Krakowie zawsze owocowały pomyśłą współpracą. To właśnie spośród absolwentów krakowskiej Akademii Ekonomicznej rekrutuje się przeważająca liczba członków zwyczajnych zrzeszonych przy Oddziale PTE w Krakowie. Władze uczelni zawsze z życzliwością wspierały działania towarzystwa, czego dowodem jest chociażby uroczystość jubileuszowa, która odbyła się w pięknej sali Senatu uczelni. Prezes PTE – prof. Elżbie-

Statut Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie uchwalony 1 marca 1921 r.

§ 1

Nazwa Towarzystwa opiewa: „Towarzystwo Ekonomiczne w Krakowie”, siedzibą jego jest Kraków.

§ 2

Celem Towarzystwa jest:

- a) popieranie dążeń do powiększenia wytwórczości narodu, na zasadzie wolności gospodarczej,
- b) pielęgnowanie nauki gospodarstwa we wszystkich jej gałęziach i rozpatrywanie zjawisk aktualnych życia ekonomicznego,
- c) ocena projektów ustawodawczych, ustaw i rozporządzeń, dotyczących wszelkich dziedzin gospodarstwa społecznego,
- d) popularyzacja wiadomości ekonomicznych w społeczeństwie.

§ 3

- Środkami do osiągnięcia tego celu są:
- a) odczyty, pogadanki i zebrania,
 - b) wydawnictwa własne i publikacje, czasopisma,
 - c) subwencjonowanie prac i wydawnictw ekonomicznych,
 - d) przedkładanie władzom i ciałom reprezentacyjnym opinii, memoriałów i wniosków,
 - e) utrzymywanie bibliotek i czytelni,
 - f) zjazdy fachowe,
 - g) popieranie wszelkich usiłowań w kierunku szybkiej regeneracji gospodarstwa.

§ 4

Towarzystwo składa się z członków zwyczajnych i członków honorowych. Członkiem zwyczajnym może być każdy, kto przyznaje się do zasady, na wstępie w § 2 wyrażonej, zajmuje się teore-

tycznie lub praktycznie zagadnieniami społeczno-gospodarczymi i kogo przyjmie w poczet członków zwyczajnych Wydział Towarzystwa.

Członkami zwyczajnymi mogą być także osoby prawne.

Członkami honorowymi mogą być osoby szczególnie zasłużone na polu działalności społeczno-gospodarczej.

§ 5

Członkowie zwyczajni obowiązani są współdziałać w pracach Towarzystwa. Wnoszenie sporów partyjno-politycznych do prac Towarzystwa jest wzbronione.

§ 6

Członkowie zwyczajni obowiązani są do uiszczenia jednorazowej wpłaty (wpisowego) w wysokości 20 marek polskich i do płacenia wkładek 20 marek

ta Mączyńska w imieniu Zarządu Krajowego oraz krakowskiego oddziału przekazała na ręce rektora – prof. Ryszarda Borowieckiego, ozdobny dyplom wraz z serdecznymi podziękowaniami i życzeniami wszelkiej pomyślności dla całej społeczności akademickiej.

Do gratulacji z okazji jubileuszu przyłączyły się także władze miasta (nie sposób przecież zapomnieć, że wśród założycieli Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie w 1921 r. był m.in. Jan Kanty Fedorowicz, ówczesny prezydent miasta). Kazimierz Bujakowski, wiceprezydent stołeczno-królewskiego miasta Krakowa, odczytał w imieniu prezydenta – prof. Jacka Majchrowskiego – okolicznościowy adres następującej treści: „Serdecznie gratuluję 85. rocznicy założenia Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie i 60-lecia Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie. Tak długa tradycja tej wyjątkowej instytucji w naszym mieście to niewątpliwie powód do szcze-

gólnej satysfakcji. Lata pomyślnej działalności, z owoców której korzystały pokolenia ekonomistów i ludzi związanych z polską i krakowską gospodarką, to zasługa wielu osób, które swym zaangażowaniem przyczyniały się do realizacji szczytnych celów, jakie stawia sobie towarzystwo. Szczerze doceniam te wysiłki. Na ręce Pana Prezesa pragnę złożyć z tej okazji moje gorące życzenia powodzenia dla wszystkich Członków Towarzystwa. Oby wszelkie przeprowadzane przez Państwa projekty i przedsięwzięcia zawsze przynosiły ich adresatom i odbiorcom spodziewane efekty, Państwu zaś satysfakcję i zadowolenie.” Wiceprezydent Kazimierz Bujakowski w swoim wystąpieniu pogratulował także inicjatywy zorganizowania seminarium na temat innowacyjności, która stanowi ważny element strategii rozwoju Krakowa.

Osobiście życzenia dla oddziału złożyli także prof. Stanisław Rudolf – prezes Zarządu Oddziału PTE w Łodzi i zarazem wiceprezes PTE oraz Eugeniusz Wilk członek Krajowej Komisji Rewizyjnej Towarzystwa. Obydwaj podzielili się ze zgromadzonymi swoją sympatią do Krakowa oraz wspomnieniami wiążącymi się ze współpracą z krakowskimi ekonomistami. Prof. Stanisław Rudolf na ręce prezesa zarządu Oddziału PTE w Krakowie – dr. Artura Polloka – przekazał ponadto pamiątkowy album pt. „Zachowaj Łódź w sercu”, zapraszając do odwiedzin kierowanego przez niego oddziału PTE.

Adresy okolicznościowe zostały nadesłane również drogą pocztową przez osoby, które nie mogły przybyć osobiście na uroczystość jubileuszową. Gratulacje i życzenia dalszych sukcesów przekazali: prof. Andrzej S. Barczak – prezes zarządu oraz dr Alojzy

polskich miesięcznie. Zakłady i spółki finansowe, przemysłowe i handlowe, będące członkami zwyczajnymi Towarzystwa płacą wpisowe i wkładki w pięciokrotnej wysokości.

Walne Zgromadzenie może na wniosek Wydziału zwykłą większością głosów wysokość wpisowego i wkładek podwyższać lub obniżać.

§ 7

Członkowie honorowi wolni są od wszelkich opłat na rzecz Towarzystwa.

§ 8

Członkowie zwyczajni mają prawo brania udziału w Walnym Zgromadzeniu, czynienia wniosków, prawo wyboru i obieralności i korzystania z wszelkich urządzeń Towarzystwa; członkowie honorowi mają te same prawa z wyjątkiem prawa głosowania, wyboru i wybieralności, wnioski zaś przedkładać mogą tylko Wydziałowi Towarzystwa. Osoby prawne, będące członkami zwyczajnymi, głosują na Walnych Zgromadzeniach przez

zastępców prawnych lub pełnomocników.

§ 9

Prawa członków gasną:

a) wskutek wystąpienia, zgłoszonego pisemnie do Wydziału w terminie co najmniej 1-miesięcznym przed upływem roku kalendarzowego,

b) wskutek wykreślenia przez Wydział z powodu niepłacenia wkładek za 6 miesięcy,

c) wskutek wykluczenia przez Walne Zgromadzenie na wniosek Wydziału.

§ 10

Walne Zgromadzenie zwyczajne ma być zwoływane przez Wydział raz na rok w miesiącu styczniu. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Wydział na podstawie własnej uchwały lub na wniosek pisemny co najmniej 1/5 członków zwyczajnych.

§ 11

Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy:

a) załatwianie sprawozdań Wydziału i Komitetu Rewizyjnego,

b) wybór prezesa, 2 wiceprezesów, 12 członków Wydziału i 3 członków Komitetu Rewizyjnego na przeciąg 1 roku,

c) mianowanie członków honorowych na wniosek Wydziału,

d) podwyższanie i obniżanie wpisowego i wkładek,

e) zmiana statutu i rozwiązanie Towarzystwa,

f) rozstrzyganie o wnioskach Wydziału i takich wnioskach członków, które co najmniej na 8 dni przed Walnym Zgromadzeniem zgłoszone zostały na piśmie do Wydziału.

§ 12

Uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają do swej ważności obecności co najmniej 1/3 członków zwyczajnych i zapadają większością 2/3 głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Wybory odbywają się kartkami.

Czech – sekretarz zarządu Oddziału PTE w Katowicach, prof. Henryk Babis – prezes zarządu oraz dr Katarzyna Dadańska – sekretarz zarządu Oddziału PTE w Szczecinie, Jan Bisztyga – prezes zarządu Oddziału PTE w Legnicy, dr Andrzej Dębowski – prezes zarządu Oddziału PTE w Zielonej Górze, Eugeniusz Głód – prezes zarządu Oddziału PTE w Częstochowie, dr Franciszek Grzesiok – prezes zarządu Oddziału PTE w Gliwicach, prof. Bożena Klimczak – prezes zarządu Oddziału PTE we Wrocławiu, prof. Bogna Pilarczyk – prezes zarządu Oddziału PTE w Poznaniu, prof. Danuta Rucińska – prezes zarządu Oddziału PTE w Gdańsku, Danuta Liwińska-Baranowska – wiceprzewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej PTE oraz Józef Rostworowski – małopolski kurator oświaty.

Dr Artur Pollok – prezes zarządu Oddziału PTE w Krakowie, dziękując za przekazane życzenia i wyrazy uznania dla krakowskiego środowiska ekonomistów, wniósł toast symboliczną lampką wina za dalszą pomyślność towarzystwa. Podziękował wszystkim, którzy przez lata tworzyli społeczny ruch ekonomiczny na ziemi krakowskiej. Przywołał słowa wypowiedziane 1 marca 1921 r. przy zakładaniu Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie przez barona Jana Götza-Okocimskiego – pierwszego prezesa towarzystwa: „*Chcemy być okiem, które dostrzega bogactwa drzemiące w kraju i ludności. Chcemy być uchem, które chwytą potrzeby ogólne i środki dążące do ich zaspokojenia. Chcemy być mózgiem, który rozważa, krytykuje, wskazuje drogę. Niemniej jednak działalność nasza nie będzie tylko papierową, dydaktyczną lub agitacyjną. Staraniem naszym będzie, aby wszyst-*

ko to, co powiemy lub napiszemy, przemieniało się w czyn. Tylko też z tego punktu widzenia podejmować się będziemy zadań, które uważać będziemy za ważne. Nie chcemy być ani szkołą, ani akademią; ambicją naszą będzie stać się centralnym źródłem, z którego każda produkcja musi czerpać, aby nie popaść w zaścój, nie uschnąć, nie zmartwieć, nie ulec trudnościom i przeszkodom”. Wyraził pragnienie, aby słowa te nadal wyznaczały misję naszego towarzystwa.

Na zakończenie warto przypomnieć, że pracami Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, a następnie krakowskiego Oddziału PTE kierowało dotychczas 10 prezesów zarządów. Byli to: baron Jan Götza-Okocimski (w latach 1921 – 1930), prof. Adam Krzyżanowski (1930 – 1939), prof. Witold Krzyżanowski (1946 – 1958), prof. Bronisław Oyrzanowski (1958 – 1962), prof. Józef Gajda (1962 – 1975), prof. Antoni Fajferek (1975 – 1985), doc. dr Adam Rybarski (1985 – 1993), prof. Stanisław Lis (1993 – 2001) oraz prof. Józef Machaczka (2001 – 2005). W listopadzie 2005 r. zjazd oddziału na stanowisko prezesa zarządu wybrał dr. Artura Polloka, adiunkta w Katedrze Mikroekonomii Akademii Ekonomicznej w Krakowie. W sześćdziesiątym roku swojej działalności krakowski oddział PTE skupiał 250 członków zwyczajnych, zrzeszonych w 10 kołach oraz posiadał 1 członka wspierającego – AIG Powszechnie Towarzystwo Emerytalne SA z siedzibą w Warszawie.

Grzegorz Wałęga

*) Historia Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie została szerzej zaprezentowana na łamach „Biuletynu PTE” wydanego w listopadzie 2006 r. (nr 4, s. 4 – 9)

§ 13

Gdyby Walne Zgromadzenie dla braku wymaganego kompletu odbyć się nie mogło, Wydział zwoła najdalej do 8 dni drugie walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, którego uchwały zapadają w sposób ważny bez względu na liczbę obecnych członków.

§ 14

Wydział składa się z 20 osób fizycznych, a mianowicie: z prezesa, 2 wiceprezesów, 12 członków wybranych przez Walne Zgromadzenie i 5 kooptowanych przez Wydział w miarę potrzeby, na przeciąg jednego roku. Wydział wybiera ze swego grona sekretarza, skarbnika, a w razie potrzeby redaktora wydawnictwa, bibliotekarza i gospodarza.

§ 15

Do ważności uchwał Wydziału konieczna jest obecność prezesa lub jednego wiceprezesa i co najmniej 5 członków Wydziału.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów; przewodniczący głosuje; w razie równości głosów rozstrzyga zdanie, za którym oświadczył się przewodniczący.

§ 16

Wydział zarządza funduszami Towarzystwa i załatwia czynności, niezastrzeżone Walnemu Zgromadzeniu i Komitetowi Rewizyjnemu.

§ 17

W każdej miejscowości, gdzie znajduje się około 30 członków Towarzystwa, może powstać Koło Towarzystwa, którego organizację oznacza Wydział.

§ 18

Towarzystwo reprezentuje na zewnątrz prezes lub w razie przeszkód jeden z wiceprezesów. Wszelkie pisma i obwieszczenia Towarzystwa podpisuje prezes lub jeden z wiceprezesów i jeden członek Wydziału. Ogłoszenia umieszczane będą w jednym z dzienników krakowskich.

§ 19

Komitet Rewizyjny składa się z 3 członków, nienależących do Wydziału; ma obowiązek badać księgi i kasę Towarzystwa i zdawać z tego sprawę corocznie Walnemu Zgromadzeniu.

§ 20

Spory ze stosunku z Towarzystwem wynikłe rozstrzyga Sąd polubowny, do którego każda strona wybiera po jednym arbitrze, a ci wybierają zwierzchnika. W razie ich niezgody co do zwierzchnika wyznacza go Wydział. Od wyroku Sądu polubownego nie ma odwołania.

§ 21

W razie dobrowolnego rozwiązania Towarzystwa ostatnie Walne Zgromadzenie uchwała sposób użycia majątku Towarzystwa. Gdyby to nie nastąpiło, albo w razie przymusowego rozwiązania Towarzystwa jego majątek przechodzi na Akademię Umiejętności w Krakowie.

Przemówienie barona Jana Götza-Okocimskiego wygłoszone 1 marca 1921 r. przy założeniu Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie

O co nam idzie? Niedostatek, który został wywołany przez wojnę, a skutek wtórorzędnych przyczyn przedłuża się nadal, pchnął państwo na drogę etatyzmu. Już w czasie wielkiej wojny widzieliśmy, że państwo nie jest w stanie podjąć nałożonych na nie zadań. Dzisiaj czujemy to jeszcze silniej i dotkliwiej. W coraz szerszych warstwach społeczeństwa panującą staje się opinia, że powrót do zasady wolności gospodarczej będzie wybawieniem.

Imieniem założycieli „Towarzystwa Ekonomicznego” witam Panów serdecznie i dziękuję Panom, żeście na nasze zaproszenie przybyć raczyli. Czynię to z radością, bo dzisiaj możemy stworzyć dzieło doniosłe i dla Ojczyzny naszej pożyteczne.

Idzie więc o to, aby się w społeczeństwie znalazło dosyć odwagi, by to głośno powiedzieć. To zadanie na siebie bierzemy, pragniemy zawołać: rozwińcie nam ręce, pozwólcie nam rozwinąć energię, a pewniej i prędzej dojdziemy do regeneracji!

„Towarzystwo Ekonomiczne” w statucie przyjęło zasadę wolności gospodarczej. Nie mamy na celu brania udziału w produkcji, za zadanie stawiamy sobie tylko tworzenie i popieranie warunków, które dla tej produkcji są niezbędne. A to jest już bardzo wielki teren działalności.

Chcemy być okiem, które dostrzega bogactwa drzemiące w kraju i ludności. Chcemy być uchem, które chwyta potrzeby ogólne i środki dążące do ich zaspokojenia. Chcemy być mózgiem, który rozważa, krytykuje, wskazuje drogę. Niemniej jednak działalność nasza nie będzie tylko papierową, dydaktyczną lub agitacyjną. Staraniem naszym będzie, aby wszystko to, co powiemy lub napiszemy, przemieniło się w czyn. Tylko też z tego punktu widzenia podejmować się będziemy zadań, które uważać będziemy za ważne. Nie chcemy być ani szkołą, ani akademią; ambicją naszą będzie stać się centralnym źródłem, z którego każda produkcja musi czerpać, aby nie popaść w zastój, nie uschnąć, nie zmartwieć, nie ulec trudnościom i przeszkodom.

Po tym, co powiedziałem, nie potrzebuję już Panów zapewniać, że Towarzystwo nasze nie jest i nie będzie polityczne. Każdy, kto stanie na grun-

cie wolności gospodarczej, a w nasze szeregi wniesie dobrą wiarę i wolę, będzie najmilszym nam kolegą. Ale i drugie chciałbym od razu rozwiać uprzedzenie. Nie jesteśmy i nie będziemy związkiem wielkiego przemysłu i wielkich finansów, nie chcemy w ogóle być stowarzyszeniem zawodowym. Jesteśmy tylko głęboko przekonani, że w narodzie naszym tkwi tyle talentu, tyle zdolności pracy, a w ziemi naszej spoczywa tyle bogactwa, że pozostawić im pole do swobodnego rozwoju, znaczy najprędzej i najskuteczniej te talenty i te bogactwa oddać w służbę narodu.

Za chwilę posłyszycie Panowie projektowany przez nas statut. Nie chcę więc uprzedzać porządku obrad i dlatego obecnie o środkach naszego działania nie będę mówił. Na jedno tylko zwrócę uwagę.

Choćby się nam tylko jedno udało, a mianowicie choćbyśmy tylko potrafili zapobiegać, aby Sejm nie uchwalał szkodliwych lub niemożliwych do wykonania ustaw, a rząd nie wydawał takichże rozporządzeń, to już będziemy mieli wobec państwa wielką zasługę. Przez szkodliwe rozumiem bowiem wszystkie te ustawy i rozporządzenia, które nie pozwalają powstać owym ogniskom produkcji, a istniejące tamują lub osłabiają. Aby jednak to zadanie spełnić, musimy wytworzyć o sobie tę opinię, że rząd naszej Rzeczypospolitej chcemy popierać, a nie zwalczać. Krytyka nasza będzie tylko pozytywną, tylko płodną. Uczynimy wszystko, aby uzyskać zaufanie rozumiejącego znaczenia naszego przedsięwzięcia rządu. Otwierając dzisiejsze zebranie, wyrażam nadzieję, że usiłowania nasze będą miały powodzenie. Grono ludzi, którzy się tu dziś zebrali, to grono ludzi nie tylko z zawodu, lecz i z natury optymistycznie nastrojonych. Nie ma bowiem na świecie człowieka, któryby się podejmował jakiegokolwiek produkcji bez wiary, że mu w niej sekundować będzie szczęście. Sądzę, że wszyscy, jak tu jesteśmy, mamy to głębokie przekonanie, że „przed dzielnymi świat stoi otworem!”

Źródło: Ku pamięci potomków Jana Götza-Okocimskiego, Drukarnia Narodowa, Kraków 1929 (drukowane na prawach manuskryptu).

O ekonomii i władzy

Rozmowa z Elżbietą Mączyńską, przewodniczącą rady programowej VIII Kongresu Ekonomistów Polskich, prezesem PTE

Trwają przygotowania do VIII Kongresu Ekonomistów Polskich, zaplanowanego na koniec listopada br. Jakie oczekiwania wiąże pani z tym wydarzeniem? Co ma być jego przesłaniem?

Zwracam uwagę, że jest to Kongres Ekonomistów Polskich, a nie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Zapraszamy przedstawicieli wszystkich środowisk ekonomistów z kraju, a także ekonomistów polskich pracujących i przebywających na stałe za granicą.

Tak szeroka reprezentacja ekonomistów jest istotna, tym bardziej że temat kongresu POLSKA W GOSPODARCE ŚWIATOWEJ – SZANSE I ZAGROŻENIA wykracza poza ramy krajowe. Chcemy na tym szerokim forum poddać debacie szanse i zagrożenia stojące przed polską gospodarką w najbliższych latach. Będziemy zatem mówić o przyszłości, w ekonomii nie sposób bowiem przecenić podejścia długofalowego, ale jest ono tym trudniejsze, im bardziej burzliwe są przemiany społeczno-gospodarcze. Stwierdzenie, że żyjemy w czasach burzliwych, choć brzmi jak truizm, ma dzisiaj jak chyba nigdy wcześniej, specjalną wymowę. Na naszych oczach kurczy się cywilizacja industrialna, ustępując miejsca innej, nowej, ciągle niedodefiniowanej.

Przemiany te przynoszą nie tylko pożądane zmiany, ale także zmiany negatywne, przeważnie na większą skalę aniżeli można było oczekiwać. Niebывały postęp technologiczny i postęp w gospodarce nie idzie, niestety, w dostatecznym stopniu w parze z postępem społecznym i poprawą jakości życia. Najbardziej spektakularne tego przejawy to bezrobocie, zagrożenia dla środowiska naturalnego oraz rozmaite inne patologie w gospodarce, społeczeństwie i polityce. Szczycimy się w Polsce wysokim tempem wzrostu gospodarczego, ale daleko nam do zrównoważonego rozwoju.

Chcemy postawić pytanie: co jest tego przyczyną? Dbanie o zrównoważenie rozwoju to przecież z definicji obowiązek ekonomistów. Ekonomia jest wszakże dziedziną należącą do nauk społecznych. Warto tu przypomnieć sentencję H. Hazlitta, przedstawiciela austriackiej szkoły ekonomicznej: „Sztuka ekonomii polega na tym, by spoglądać nie tylko na bezpośrednie, ale i na odległe skutki danego działania czy programu; by śledzić nie tylko konsekwencje, jakie dany program ma dla jednej grupy, ale jakie przynosi wszystkim”.

Parafrazując tę sentencję można stwierdzić, że mierny ekonomista widzi tylko to, co bezpośrednio uderza wzrok i widzi tylko bezpośrednio konsekwencje proponowanego kierunku polityki gospodarczej; dobry patrzy dalej, uwzględniając konsekwencje dłu-

gofalowe i pośrednie. Mierny specjalista widzi tylko skutki, jakie dana polityka przyniosła lub przyniesie w danym okresie, dobry – bada także skutki w szerszym zakresie i perspektywie.

A jakie są bardziej szczegółowe założenia programowe kongresu?

Od ponad roku grono bardzo prominentnych ekonomistów przygotowuje ramy programowe kongresu. Sporo było kontrowersji wokół wyboru wiodących tematów, bo kongres trwa dwa dni, a proponowanych tematów było bardzo dużo.

Jedno z plenarnych posiedzeń chcemy poświęcić tematowi, który jeden z członków rady programowej kongresu, prof. Kukliński określił nieformalnym hasłem „blaski i nędza polskiej transformacji a przyszłość Polski”. Chcemy zidentyfikować te elementy transformacji, które dają szansę na dynamizację wzrostu i te czynniki, które ten wzrost hamują i co trzeba zrobić, by je wyeliminować lub przynajmniej ograniczyć.

Do udziału w tej sesji zapraszamy osoby, które nie tylko posiadają dorobek naukowy, ale także praktycznie wpływały na kształt polskiej transformacji. Autorami referatów będą zatem profesorowie – premierzy, wicepremierzy do spraw gospodarczych. Ale będą w niej uczestniczyć również ci, którzy polską transformację wnikliwie analizowali i oceniali.

Zapraszamy do udziału w kongresie naukowców i praktyków, reprezentujących różne nurty ekonomii, od liberalizmu, neoliberalizmu po interwencjonizm. Zależy nam na różnorodności opinii i ocen, co stwarza szansę na ich obiektywizację. Debata taka będzie przedmiotem sesji pt. „Nauki ekonomiczne wobec wyzwań współczesnego rozwoju społeczno-gospodarczego”.

Wspomniała pani o kwestii społecznego kontekstu gospodarki...

Z pewnością jedną z wiodących kwestii kongresu będą problemy społeczne. Nie możemy bowiem przechodzić obojętnie wobec faktu, że jesteśmy krajem o najwyższej w UE stopie bezrobocia, wysokim poziomie biedy i wykluczenia społecznego. Jeśli dzisiaj mówi się, że odeszliśmy od epoki industrialnej w kierunku gospodarki opartej na wiedzy, a niektórzy twierdzą nawet, że wkroczyliśmy w epokę opartą na kreatywności człowieka, nie możemy nie zadać pytania, czy ta kreatywność jest możliwa w świecie patologii rodzących przez długotrwałe bezrobocie i nędzę.

Nowością zbliżającego się kongresu będzie moduł tematyczny, który chcemy poświęcić dyskusji o przed-

siębiorczości. Zapraszamy do tej dyskusji prominentnych przedstawicieli biznesu i teoretyków, by poznać i zaprezentować opinie tych, którzy przedsiębiorczości nadają realny wymiar.

I wreszcie kolejny blok problemowy to edukacja. To fundamentalna sprawa dla naszej przyszłości, od poziomu najbardziej powszechnej edukacji, aż po jakość kształcenia wyższego i system edukacji ustawicznej. Także w zakresie ekonomii, bo na tym polu obserwujemy chyba najwięcej zapóźnień i zaniedbań. Mamy, co prawda, bardzo rozwinięty system kształcenia, także wyższego, ale programy edukacyjne często rozmiągają się z praktyką, co sprawia, że wciąż doświadczamy deficytu wielu zawodów na rynku pracy.

Wiem, że w pracach rady programowej przygotowującej kongres pojawiały się zachęty, by wrócić do dyskusji na temat: jaki ustroj gospodarczy?

W jednym z ostatnich numerów „The Economist” ukazał się artykuł pt. „Błędy na górze”, gdzie znalazłam taką konstatację: miasta i państwa szczęśliwe różnią się między sobą, miasta i państwa nieszczęśliwe też się różnią, ale to, co łączy państwa szczęśliwe to jest to, że mają efektywne systemy gospodarcze i efektywne rządy, a te nieszczęśliwe – odwrotnie.

Ustrój gospodarczy to podstawowy czynnik, który kształtuje powodzenie gospodarki. Wyznacza zasadnicze reguły gry rynkowej i bezpieczeństwa gospodarczego. Jest zatem o czym dyskutować, bo bałagan prawny, zły system podatkowy, brak przejrzystych reguł kontroli jest w stanie zniszczyć wszelką inicjatywę i przedsiębiorczość. Reguły gry krajowej mają dzisiaj kontekst globalny. Jak zachęcić inwestorów do wchodzenia na rynek, jeśli nie ma jasnych i przewidywalnych reguł gry? Symptomatyczne jest chociażby, że UE zastanawia się teraz, jak poradzić sobie z problemem bankructw, bo „efekt domina” i możliwość globalnego rozprzestrzeniania się „wirusa bankructwa” sprawia, że problem staje się ponadnarodowy.

A cóż mamy powiedzieć w Polsce? Jeśli mamy do czynienia z tego typu trudnymi problemami, to warto przyjrzeć się modelowi ustroju gospodarczego. Warto rozpoznać, dlaczego państwo nie wypełnia swej roli należycie i rozważyć, czego powinniśmy się od państwa bezwzględnie domagać.

Ależ naturalnym partnerem dla takiej dyskusji powinni być przedstawiciele władzy, politycy...

Tradycyjnie patronem kongresu był zawsze Prezydent RP. Taki adres został wystosowany również teraz. Zapraszamy także przedstawicieli rządu. Mamy nadzieję, że i tym razem tradycja zostanie podtrzymana.

Ale kiedyś były inne jeszcze instytucje, które pozwalały na kontakt świata nauki oraz władzy. Rozwiązano jednak Radę Strategii Społeczno-Gospodarczej i Radę Polityki Społecznej przy prezesie RM,

zlikwidowano nawet Rządowe Centrum Studiów Strategicznych. Może ten dialog z nauką nie jest już dzisiaj potrzebny?

To prawda, zlikwidowano te ciała doradcze. A tego typu doradztwo ekonomiczne ma długie i bogate tradycje. Na fali zmian 1956 roku powstała Rada Ekonomiczna, której przewodniczącym był prof. Oskar Lange. Ale z organizacjami doradczymi tak bywa. Władza może ich słuchać, ale nie musi. Poprzednie rządy korzystały z raportów i opracowań Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej. Zostały one opublikowane i są dostępne.

Bez względu na to, jaki będzie udział przedstawicieli władzy w obradach kongresu, prześlemy im materiały kongresowe w formie syntetycznej, zawierającej główne tezy referatów, a także zebrane w książce.

A może władza nie przejawia tego zainteresowania, bo nie ma zaufania do świata nauki?

Nie chcę odwoływać się do historii, przypominać nazwisk tak wielkich ekonomistów jak Oskar Lange czy Michał Kalecki i ich roli w światowej ekonomii. Nie o to przecież chodzi. Chcę powiedzieć, że nie można lekceważyć środowiska naukowego ekonomistów polskich, którzy wykształcili nowe pokolenie Polaków robiących kariery w największych centrach światowego biznesu, którzy przyciągają na nasze uczelnie setki studentów z całego świata, zainteresowanych studiami właśnie w Polsce. Polska szkoła matematyczna, ekonometryczna, informatyczna liczy się w świecie. Proszę zważyć, że to nasze środowisko jest inicjatorem unikalnej w świecie Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, dzięki której od 20 lat młode pokolenie – z najbardziej odległych zakątków kraju – zdobywa edukację, pozwalającą na studia i karierę zawodową.

W całym cywilizowanym świecie ci, którzy działają w polityce i podejmują decyzje strategiczne, chcą mieć swoich „saperów biznesu” i „poławiaczy wiedzy”. Zapewniają im to znane w świecie *think tanki*. Niestety, w Polsce nie ma rozwiniętych tradycji korzystania z usług takich instytucji czy organizacji. To – moim zdaniem – niedobrze. O tym, że warto z tego typu doradztwa i informacji korzystać świadczy chociażby znana sentencja Milтона Friedmana: „To, co sprawia, że ekonomia jest tak fascynująca, to jej fundamentalne zasady, które są tak proste, że każdy jest w stanie je zrozumieć, jednak niewielu je rozumie”.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Adam Cymer

Rozmowę opublikowano w „Nowym Życiu Gospodarczym” nr 11/443 10 maja 2007 r.

Marek Misiak

Kto ma rację?

„Polska na tle świata – co osiągnęliśmy, dokąd zmierzamy?” – taki był przedmiot kolejnego konwersatorium „U ekonomistów” w ostatni czwartek maja (31 maja).

Cytuję za zaproszeniem pytania postawione przed uczestnikami spotkania: Wolność ekonomiczna a wzrost gospodarczy – czy Polska może rozwijać się szybciej? Jakie jest zaawansowanie reform instytucjonalnych i strukturalnych w Polsce na tle innych krajów? Czy możemy rozwijać się szybko, nie zważając na równowagę ekonomiczną? Czy Polska pozostanie tłem dla rozwoju innych krajów? Co nas czeka w następnych dwóch dekadach?

Okazuje się, że wcale niełatwo odpowiedzieć na, wydawałoby się, dość proste pytania. Prof. Ryszard Rapacki, kierownik Katedry Ekonomii II w SGH w obszernym wprowadzeniu do dyskusji na wspomnianym konserwatorium nie pozostawił złudzeń. Pod względem wpływu „zaawansowania transformacji systemowej” – według oceny Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju – za 2005 r. zajmujemy w „ósemce” otaczających nas nowych krajów UE pozycję 4. po Węgrzech, Czechach, Estonii i przed Słowacją, Litwą, Łotwą i Słowenią. Jednocześnie wypadamy źle w wielu innych badaniach.

Niekorzystnie na notowania Polski wpływa niski w Polsce zakres wolności gospodarczej. Według oceny Heritage Foundation, w 2006 r. Polska sytuuje się tu w „ósemce” na samym końcu – po Estonii, Czechach, Litwie, Słowacji, Słowenii, Łotwie i Węgrzech.

Źle o nas świadczy

duża liczba dokumentów i czas potrzebny do zarejestrowania i rozpoczęcia działalności gospodarczej czy sądowego dochodzenia umów.

W ocenie Transparency International (2005), korupcja w Polsce jest najwyższa w „ósemce”. Poczesać może jedynie, że wyższa jest ona w pozostałych badanych krajach postsocjalistycznych. Szywność rynku pracy w Polsce oceniana jest przez BŚ (2005 r.) na poziomie zbliżonej do średniej „ósemki”. Bardziej elastyczny rynek pracy mają Czechy, a zbliżony do nas Węgry. Pod względem „wielkości państwa” (relacji wydatków publicznych do PKB) zajmujemy miejsce zbliżone do średniej „ósemki”: po Węgrzech, Słowenii, Czechach i przed Słowacją, Łotwą, Litwą. Obraz sytuacji jest więc złożony i dla Polski ra-

czej nie dość korzystny. Przejdźmy do odpowiedzi na pytanie trzecie: Czy możemy rozwijać się szybko, nie zważając na równowagę ekonomiczną? W końcu maja NBP opublikował „Syntetyczny opis dyskusji na posiedzeniu decyzyjnym Rady Polityki Pieniężnej 25 kwietnia”, w którym można przeczytać, że: „Większość członków rady oceniła, że obecne tempo wzrostu PKB jest wyższe od dynamiki produktu potencjalnego.” Zaraz po tym dowiadujemy się wprawdzie, że: „Członkowie rady różnili się natomiast w ocenie siły wpływu tego czynnika na presję inflacyjną.” Z jednej strony może narastać presja płacowa (i roszczeniowa), z drugiej – jej skutki mogą być neutralizowane przez wzrost wydajności pracy. Po drodze, przed wzrostem inflacji – możemy wpaść w rosnący deficyt obrotów bieżących bilansu płatniczego i powiększający się dług publiczny.

Nietrudno znaleźć przykłady krajów, w których zjawiska te występowały i występują. W grupie najbliższych nam ośmiu nowych krajów akcesyjnych do kilkunastoprocentowego w relacji do PKB deficytu obrotów bieżących bilansu płatniczego doszło już na Łotwie. Węgry wpadają w pułapkę rosnącego długu publicznego.

Trochę więcej liczb

Średnie roczne tempo wzrostu PKB w latach 1990 – 2006 wyniosło w krajach „ósemki” ok. 1,5%, przy krańcowych wielkościach od 0,5% (Litwa) do 2,9% (Polska). Miejsca od 2. do 7. w tym rankingu przypadają Słowenii i Słowacji (po 1,8%), Węgrom i Estonii (1,5%), Czechom (1,4%), Łotwie (0,6%). W 2006 r. tempo wzrostu PKB: ok. 6,0%, znacznie powyżej średniej UE-27, krańcowe wielkości od 3,9% (Węgry) do 12,5% (Łotwa). Saldo obrotów bieżących: ok. -5,7% PKB, krańcowe wielkości od -16,5% (Łotwa) do -1,6% (Słowenia). Inflacja: ok. 3,7%, krańcowe wielkości od 1,0% (Polska) do 6,8% (Łotwa). Stopa bezrobocia: ok. 8%, krańcowe wielkości od 4,5% (Estonia) do 14,9% (Polska). Saldo finansów publicznych: ok. -2,5% PKB, krańcowe wielkości od -9,0% PKB (Węgry) do 1,4% PKB (Estonia). Dług publiczny: ok. 30 PKB, krańcowe wielkości od 3,6% PKB (Estonia) do 59,9% (Węgry).

W cytowanym już „Opisie dyskusji” można przeczytać: „Większość członków rady uznała, że utrzymanie inflacji na poziomie zbliżonym do celu w średnim okresie wymaga zaostrzenia polityki pieniężnej na bieżącym posiedzeniu. Członkowie ci uważali, że dokonanie podwyżki stóp procentowych miałoby efekt sygnalizacyjny, podkreślający dążenie władz monetarnych do realizacji celu inflacyjnego, co wzmocniłoby wiarygodność prowadzonej polityki pieniężnej, prowadziło do stabilizacji oczekiwań inflacyjnych i ograniczało presję na wzrost wynagrodzeń. Członkowie ci oceniali ponadto, że nieznaczne zaostrzenie polityki monetarnej powinno mieć niewielki lub żaden wpływ na tempo wzrostu gospodarczego. Wskazywali oni, że odsuwanie w czasie decyzji o podniesieniu stóp procentowych może się przyczynić do narastania nierównowagi makroekonomicznej i wzrostu inflacji. W takiej sytuacji koszt zacieśnienia polityki pieniężnej zapewniającego powrót inflacji do celu inflacyjnego byłby znacznie większy niż koszt przeciwdziałania wzrostowi inflacji poprzez wyprzedzającą zmianę parametrów polityki pieniężnej, zwłaszcza w warunkach towarzyszącego globalizacji osłabienia krótkookresowego związku pomiędzy luką popytową a inflacją.”

NBP delikatnie daje do zrozumienia, że **konjunktura nie będzie trwała wiecznie. Tymczasem w Polsce nie milknie oczekiwanie ze strony części sceny politycznej na szybkie decyzje uwzględniające takie lub inne roszczenia.** Nie wiadomo, co się ostatecznie stanie z szumnie zapowiadany „pakietem Kluski”, mającym poprawić warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Tym bardziej nie wiadomo, jaki będzie dalszy los tak zwanej reformy finansów publicznych. W obu sprawach nie dochodzi do otwartej debaty publicznej z szerokim udziałem profesjonalistów. Zainteresowani mogą wprawdzie przeczytać w Internecie stenogram z czwartkowych debat „U ekonomistów”, ale nie to jest w Polsce centrum uwagi.

A może to i dobrze. Prof. **Krystyna Strzała** z Uniwersytetu Gdańskiego napisała w komentarzu do swojej prognozy o sytuacji makroekonomicznej w Polsce w latach 2007 – 2013: „Znaczące ożywienie popytu krajowego, a w szczególności dynamiki nakładów inwestycyjnych, dobre perspektywy rozwoju naszych partnerów handlowych oraz wysilek inwestycyjny związany z EURO 2012 pozwala na sformułowanie bardziej optymistycznych prognoz od poprzednio przedstawianych. Dodatkowym argumentem za podwyższeniem ocen jest coraz bardziej postępujące uniezależnienie sytuacji ekonomicznej od polityki, na co zwracają uwagę także agencje zagraniczne, jak np. Fitch i S&P. Na szczęście, poprzednio wyrażane obawy o zwiększeniu skłonności do wydawania publicznych pieniędzy nie zyskały, jak dotąd, w obec-

nym układzie politycznym znaczącego poparcia. Obecnie przychylam się do opinii, że polityka staje się czynnikiem umiarkowanego ryzyka w zakresie spełnienia się prognoz gospodarczych.”¹⁾

Nie jestem pewien, czy nie grozi nam negatywny zwrot od owego „postępującego uniezależnienia”. Czy korzystna sytuacja w budżecie stwarzana przez bieżącą koniunkturę gospodarczą zostanie wykorzystana dla reform ograniczających nieracjonalne wydatki czy wręcz przeciwnie.

Istotna jest odpowiedź na dwa ostatnie pytania: Czy pozostaniemy negatywnym tłem w porównaniach z innymi krajami pod względem „transformacji systemowej” i co nas czeka w następnych dwóch dekadach? Można odpowiedzieć pytaniem na pytanie. Czy potrafimy wykorzystać obecną, względnie dobrą sytuację stwarzaną przez szybki wzrost i jednocześnie zrównoważenie gospodarki do przeprowadzenia koniecznych reform instytucjonalnych i strukturalnych? Czy coś poprawi proponowane ostatnio przesunięcie ośrodka koordynacji tych zmian z MG i innych ministerstw do Kancelarii Premiera?

Mam złe przeczucia. W MG i MRR, nie mówiąc o MF, lepiej lub gorzej, ale próbowało się popychać zmiany w kierunku nowoczesnej gospodarki rynkowej. Zmieniali się ministrowie i szefowie różnych ważnych instytucji, ale pozostawały zawsze jakieś elementy racjonalnej ciągłości. Nie wyrzucano wszystkiego do kosza. Zmieniano nagłówki, ale nie zaczynało wszystkiego od początku. Wiele z tego, co było zaczęte w okresie „pierwszego Balcerowicza”, na początku lat 90. było prowadzone dalej przez Borowskiego, Hausnera, Belkę, Bauca, Kołodkę i „drugiego Balcerowicza” w pierwszych latach obecnej dekady. Pomagała w tym Rada Strategii Społeczno-Gospodarczej.

Warunkiem skutecznego ograniczenia syndromu biurokratycznej nadregulacji jest wzmocnienie wpływu oddziałujących w tym kierunku niezależnych od administracji profesjonalnych instytucji i ciał doradczych. Czy opisany tu „Czwartek u Ekonomistów” okaże się krokiem w tym kierunku?²⁾

Tych „czwartków” już było kilka i warto obecnie dopracować się jakichś wyrazistych wniosków. Taki był zresztą plan. Wnioski te miały być jednym z głównych elementów przygotowywanego i mającego odbyć się w listopadzie VIII Kongresu Ekonomistów Polskich.

¹⁾ „Nasz Rynek Kapitałowy” nr 7/2007 r.

²⁾ Otwierającym debatę jest prof. Ryszard Rapacki, kierownik Katedry Ekonomii II Szkoły Głównej Handlowej, a uczestnikami panelu: Tadeusz Chrościcki, niezależny ekspert ekonomiczny, Ryszard Petru, główny ekonomista Banku BPH SA, Grzegorz Sudzik z Domu Maklerskiego PENETRATOR, prof. Leszek Zienkowski z Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN, a także autor komentarza.

Antoni J. Nowak*)

Personalistyczna koncepcja teorii ekonomicznej**)

W dniach od 11 do 13.06. 2007 odbyła się jubileuszowa konferencja w Wiśle w zamku rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej. Konferencja dotyczyła rozwoju, gospodarki, godności człowieka. Motywem naukowego spotkania było 70-lecie urodzin oraz 40-lecie pracy naukowej prof. zw. dr hab. Franciszka Piontka. Uroczystość była znakomicie zorganizowana, godna Jubilata. Prof. zw. dr hab. Franciszek Piontek opublikował 44 monografie i opracowania zwarte, 324 artykułów naukowych, wypromował ośmiu doktorów, około tysiąca magistrów, był recenzentem siedmiu rozpraw doktorskich, siedmiu prac habilitacyjnych, ponadto napisał cztery recenzje do przewodów profesorskich. Dostojny Jubilat siedział na szczególnie wyznaczonym miejscu, za Jego fotelem widniał napis: *Franciszek Piontek stworzył personalistyczną koncepcję teorii ekonomicznej.*

Znam prof. F. Piontka od wielu lat. Zawsze wyrażał ponad przeciętność. To człowiek żelaznej pracy, gotowy do trwałej ascezy w celu zdobycia słusznej wiedzy. Był i pozostał nadal człowiekiem ustawicznie „głodnym” prawdy. Wcale się nie dziwię, że również jako profesor wyrósł ponad przeciętność. Nie będę pisał na temat wielu listów gratulacyjnych, które są opublikowane w niniejszej pozycji.¹⁾ Świadczą one o wyjątkowych zaletach naukowych, charakterologicznych, społecznych, rodzinnych. Wymienione cnoty – o czym należy pamiętać – mają swoje źródło w silnej postawie eklezjalnej. Pragnę w tym miejscu wyrazić moje głębokie uznanie oraz żywą radość z tak wspaniałych sukcesów, które są owiane duchem pokory.

Tylko człowiek uchrystusowiony patrzy na wszystko poprawnie, żyje w słusznych relacjach do Chrystusa, do samego siebie, do drugiego człowieka oraz do świata przyrody. Ta właśnie zakotwiczona postawa w Chrystusie pozwoliła w sposób naukowy spojrzeć na rozwój, który określił prof. F. Piontek jako zrównoważony i trwały, jak również poprawne zrozumienie ekonomii. Zdaniem S. Hvozdzika, prof. F. Piontek wprowadził do kategorii rozwoju i do ekonomii czynnik moralny²⁾, natomiast zasadniczym, podstawowym, priorytetowym kapitałem jest sam człowiek.³⁾ Zdaniem S. Hvozdzika, *Franciszek Piontek stworzył personalistyczną koncepcję teorii ekonomicznej. Nie tylko intelektualną koncepcję, która odkrywa sposób myślenia i jego priorytet w procesach*

*ekonomii, ale koncepcję ludzkiej osoby jako wartości w pełnym tego słowa znaczeniu w ekonomii. Nie tylko w sensie substancjalności, ale i procesowo czynnej.*⁴⁾

Skupimy naszą uwagę nad sformulowaniem *personalistyczna koncepcja teorii ekonomicznej.* F. Piontek świadomie nie interesuje się religijną koncepcją teorii ekonomicznej; gdyby w tym kierunku wyraził swoje zainteresowania, należałoby wtedy zapytać o jaką religię chodzi, przecież posiadamy ich moc, że tylko wyliczę: judaistyczna, islamska, hinduska, buddyjska, chrześcijańska, satanistyczna, obecnie można naliczyć co najmniej kilkaset nowych ruchów religijnych. Nawet gdybyśmy przyjęli sformułowanie *teologia religii*, trzeba zapytać, jaki jest jej przedmiot materialny i formalny, jakimi posługuje się metodami badawczymi i czym się różni od filozofii religii czy antropologii religii? Religia jest zwykłą strukturą, jest fenotypem, który zadowala genotypiczną religijność człowieka. Religia poszukuje nie tylko Boga po omacku (por. Dz 17,27), ale również i człowieka. Wynik tego poszukiwania jest nie tylko wątpliwy, ale nawet błędny. Religia, mając błędny obraz Boga, musi również dawać błędny obraz człowieka (por. PDV 37).⁵⁾ Ewangelia, Kościół Święty nie są wymysłami ludzkimi (por. Ga 1,11). Trzeba również podkreślić, że termin *religia* jest absolutnie nieadekwatny do prawd objawionych. Teologia jest narzędziem badawczym prawd objawionych, *religia* jest określoną strukturą istotowo złączoną z kulturą. Tak więc termin *teologia religii* jest wewnętrznie sprzeczny. Objawieniowa koncepcja i geneza religii nic w tej materii nie zmienia, a raczej wprowadza bałagan pojęciowy i metodologiczny. W takim rozumieniu należałoby uznać wszystko za objawienie, szczególnie objawieniowy charakter świadomości, symbolizowania, pracy, kultury itd. Zachodzi istotna różnica pomiędzy objawieniem tak zwanym kosmicznym (do którego można wszystko zaliczyć) a objawieniem Boga i człowieka w Jezusie Chrystusie.

F. Piontek nie posługując się terminem *religijna koncepcja* odcina się od wszystkich religii świata, również od chrześcijańskiej. Każda religia, będąc określoną strukturą, ma w sobie aspekt terrorystyczny. Również religia chrześcijańska ma swoje ciemne karty w historii, nie posiada ich Kościół Święty, który wraz z Chrystusem stanowi Osobę Mistyczną (por. KKK 795).⁶⁾ Nowy człowiek w żadną religię nie wierzy.

Gdybyśmy twórczość F. Piontka lakonicznie wyrazili następująco: *Koncepcja teorii ekonomicznej w świetle personalizmu F. Piontka!* Takie sformułowanie kładzie nacisk na termin personalizm. Automatycznie narzuca się pytanie, jak rozumie F. Piontek *personalizm*? Wszystkie *izmy*, a więc i personalizm jest pewnym aspektowym ujęciem ludzkiej rzeczywistości. Termin *personalizm* pochodzi od F. Schleiermachera (+ 1834). Obecnie posiadamy bardzo wiele odcieni personalizmu w filozofii, w teologii oraz w antropologii. Tak więc F. Piontek byłby tylko twórcą kolejnego personalizmu w świetle którego interpretowałby teorię ekonomiczną, nie byłoby w tym szczególnej oryginalności.

Od filozofii Platona (+ 347 przed Chr.) kultura europejska cierpiała na tle dualistycznej koncepcji człowieka, która została pokonana przez światło średniowiecza. Niestety, powróciła do rozważań filozoficznych, psychologicznych, a nawet teologicznych dzięki R. Kartezjuszowi (+ 1650). Dualizm kartezjański jest czytelny nawet w XX wieku. Ponowne ujęcie człowieka jako jedności substancjalnej zawdzięczamy K. Wojtyłce. Nie jest on twórcą kolejnego personalizmu lecz personologii – nauki o osobie, znaczy to, że punktem wyjścia wszelkich badań jest godność i wartość osoby ludzkiej. Nauka jest tylko narzędziem badawczym, jest dziełem osoby i dlatego musi służyć osobie. Nie można godno-

ści osoby ludzkiej zamknąć do narzędzia badawczego. Narzędzie badawcze, które nie służy osobie ludzkiej, jest narzędziem złym. Tutaj zapewne leży tajemnica personalistycznej koncepcji teorii ekonomicznej F. Piontka. Aksjomatem, na którym spoczywa cała twórczość naukowa prof. F. Piontka jest osoba ludzka rozumiana jako najwyższa wartość w świecie przyrody. Można śmiało powiedzieć, że prof. F. Piontek jest autorem, twórcą, wynalazcą personologicznej koncepcji teorii ekonomicznej.

Antoni J. Nowak

*) Prof. dr hab., Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II w Lublinie.

**) Przedruk za zgodą autora z „Zarządzanie rozwojem – aspekty społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze”. Red. B. Piontek, W. Piontek (w przygotowaniu do druku).

1) Rozwój: godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody. Księga Pamiątkowa prof. zw. dr. hab. Franciszka Piontka. Red. B. Piontek, W. Piontek, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007.

2) Por. S. Hvozdk, Solidarność i konkurencja jako problem społeczeństwa materialnego i postmaterialnego, [w:] Rozwój godność człowieka – gospodarowanie – poszanowanie przyrody. Księga Pamiątkowa prof. zw. dr. hab. Franciszka Piontka. Red. B. Piontek, W. Piontek, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007, s. 195.

3) Por. tamże, s. 193.

4) Tamże, s. 196.

5) Por. Jan Paweł II, Adhortacja apostolska, „Pastores dabo vobis”, Rzym 1992.

6) Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, Pallotinum Poznań 1994.

NOWE ŻYCIE GOSPODARCZE

DLA OLIMPIJCZYKÓW

Już 9 września rozpoczynamy serię publikacji edukacyjnych, których tematyka związana będzie z hasłem XXI edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej:

GOSPODARSTWO DOMOWE – WYMIAR SPOŁECZNO-EKONOMICZNY

Uczniowie i nauczyciele, uczestnicy OWE, w specjalnej wkładce tematycznej znajdą opracowania takich zagadnień jak:

- ◆ Gospodarstwo domowe jako podmiot gospodarki rynkowej
- ◆ Funkcja gospodarstwa domowego w życiu gospodarczym i społecznym kraju
- ◆ Miejsce gospodarstwa domowego w środowisku lokalnym
- ◆ Gospodarstwo domowe – przedsiębiorstwo – państwo, wzajemne powiązania
- ◆ Budżet domowy – majątek domowy – aspekty teoretyczne i praktyczne
- ◆ Zarządzanie finansami w budżecie domowym
- ◆ Wzory konsumpcji – analiza skutków socjalnych i ekonomicznych
- ◆ Rodzina – wymiar ekonomiczny struktury socjologicznej

◆ Polskie gospodarstwa domowe na tle innych krajów Unii Europejskiej

Materiały opracowane zostaną we współpracy z Komitetem Głównym Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej oraz Polskim Towarzystwem Ekonomicznym. Autorami będą najlepsi specjaliści zajmujący się problematyką gospodarstw domowych. Prezentowana będzie bogata dokumentacja statystyczna i analityczna. Autorami części poradnikowej będą najlepsi fachowcy z sektora finansów i ubezpieczeń.

Wydawca „Nowego Życia Gospodarczego”

zapewnia uczestnikom OWE szczególnie atrakcyjne

warunki prenumeraty pisma:

Wersja drukowana – 3 zł za egz.

Wersja elektroniczna – 2 zł za egz.

Zamówienia można składać w redakcji: 00-549 Warszawa, ul. Piękna 24/26, telefonicznie 022 628 06 28, faksem 022 628 83 92, e-mail: sekretariat@nzg.pl.

Zamówienia można składać również e-mailem w Polskim Towarzystwie Ekonomicznym: zk@pte.pl

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH UCZESTNIKÓW OLIMPIADY DO LEKTURY!

Andrzej Muszyński

Jubileuszowy rok OWE

Jubileusz XX-lecia Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej zapoczątkował debatę o ekonomii przyszłości. W przełomowym dla społecznego ruchu edukacyjnego na bazie OWE okresie przyjęto koncepcję konferencji jubileuszowej pt. „Inwestowanie w kapitał ludzki, koncepcję i harmonogram XXI Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej pod hasłem „Gospodarstwo domowe – wymiar społeczno-ekonomiczny” oraz nowy skład Komitetu Głównego OWE pod przewodnictwem prof. Stanisława Owsiaka.

Wprowadzenie

Trzy kolejne uroczystości złożyły się na obraz nowego wizerunku Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej – uroczyste zakończenie XX OWE 14 czerwca 2007 r. – najpierw u prof. Z. Gilowskiej, wiceprezes RM, a następnie u L. Sobolewskiego, prezesa GPW S.A. (zdjęcia i komentarze na stronie www.pte.pl), ostatnie posiedzenie KG OWE w dotychczasowym składzie 29 czerwca 2007 r. oraz powołanie uchwałą ZK PTE nowego Komitetu Głównego OWE 5 lipca 2007 r. Warto podkreślić, że na ostatnim posiedzeniu, 29 czerwca 2007 r., Komitet Główny OWE przyjął koncepcję i harmonogram XXI OWE. Wcześniej, w porozumieniu z Radą Sponsorów OWE ocenił główne uwarunkowania i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w spocie z oczekiwaniami edukacyjnymi i zawodowymi ekonomistów.

Na posiedzeniu Zarządu Krajowego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego 5 lipca 2007 r. przewodniczenie KG OWE objął prof. Stanisław Owsiak, a prof. S. Borkowska została honorową przewodniczącą KG OWE. W składzie KG OWE obok osobistości świata nauki znaleźli się zwycięzcy i laureaci OWE, a nowym sekretarzem naukowym KG OWE został Grzegorz Wałęga.

Koncepcja XXI OWE Myśl przewodnia i jej rozwinięcia

Przyjęto, że gospodarstwo domowe będzie przedmiotem szczególnego zainteresowania podczas XXI edycji OWE. W konsekwencji – zgodnie z postanowieniami Komitetu Głównego – XXI OWE zostanie przeprowadzona pod hasłem „**Gospodarstwo domowe – wymiar społeczno-ekonomiczny**” na bazie programu OWE zatwierdzonego przez Zarząd Krajowy PTE „**Teoria i praktyka gospodarowania**”.

Centralnym przedmiotem XXI OWE pozostaje mechanizm funkcjonowania i rozwoju gospodarki, a głównym celem – upowszechnianie wiedzy ekonomicznej oraz wyłanianie utalentowanej młodzieży w ramach III-stopniowej procedury konkursowej, przy czym zawody I i II stopnia (szkolne i okręgowe) będą oparte na egzaminie pisemnym, zaś II stopnia (centralne) zarówno na egzaminie pisemnym, jak i ustnym. Ponadto w ramach finałów OWE utrzymana zostanie praktyka przeprowadzania dodatkowego konkursu o nagrodę specjalną – głównie za umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy ekonomicznej.

Problematyka funkcjonowania i rozwoju gospodarstwa domowego była i jest ważnym fundamentem koncepcji społecznej gospodarki rynkowej jako gospodarki opartej na wiedzy, umiejętnościach i zaufaniu. Wzrost znaczenia gospodarstw domowych wymusza w społecznym procesie gospodarowania zmiany w tradycyjnym podejściu do przedsiębiorczości, planowania rozwoju, sprawozdawczości gospodarczej i finansowej oraz mierzeniu wartości przedsiębiorstwa rodzinnego.

Na tym tle Komitet Główny OWE przewiduje wyeksponowanie w pytaniach XXI OWE problematyki dotyczącej:

1. roli i funkcji gospodarstwa domowego w życiu społeczno-gospodarczym kraju, a także w aspek-

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej

- cie regionalnym i lokalnym, zwłaszcza jako podmiotu nowoczesnej gospodarki rynkowej;
2. powiązań oraz wzajemnych interakcji zachodzących pomiędzy gospodarstwami domowymi a pozostałymi uczestnikami rynku, tj. przedsiębiorstwami i państwem;
 3. analizy teoretycznych i praktycznych podstaw racjonalnego gospodarowania budżetem gospodarstwa domowego oraz jego majątkiem;
 4. przemian wzorców konsumpcji i oszczędzania gospodarstw domowych wynikających z procesów transformacji polskiej gospodarki;
 5. zróżnicowania społeczno-ekonomicznego polskich gospodarstw domowych na tle pozostałych krajów Unii Europejskiej.

Pytania i zasady oceny odpowiedzi

Pytania o charakterze ogólnym (przekrojowym) na sprawdziany pisemne będą koncentrować się wokół problematyki związanej z hasłem XXI OWE, a także zapewniać kontynuację koncepcji przeprowadzenia zawodów zgodnie z programem OWE „Teoria i praktyka gospodarowania” z uwzględnieniem jego głównych części:

- podstawy wiedzy ekonomicznej – przedmiot ekonomii, pojęcia, kategorie, zjawiska, prawidłowości i prawa ekonomiczne,
- mechanizm funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz podstawowe problemy polityki gospodarczej,
- główne podmioty systemu społeczno-gospodarczego,
- podstawy analizy zjawisk i procesów gospodarczych.

Pytania testowe będą odzwierciedlać całą problematykę zawartą w programie OWE. Zasady oceny odpowiedzi będą analogiczne jak w XX OWE.

Nowe propozycje edukacyjne i terminy zawodów:

Z inicjatywy dra A. Polloka, wiceprezesa ZK PTE i wiceprzewodniczącego KG OWE podjęta została inicjatywa wsparcia środowisk i społeczności organizujących przygotowania do zawodów OWE w regionalnych strukturach organizacyjnych PTE. W XXI OWE po raz pierwszy zostanie przeprowadzona akcja edukacyjna w ramach współpracy PTE z dwutygodnikiem „Nowe Życie Gospodarcze”.

W ramach tej akcji gospodarstwo domowe zostanie zaprezentowane wszechstronnie przez znawców problematyki, a nauczyciele i opiekunowie olimpijczyków otrzymają najnowsze prace służące do przygotowania uczestników OWE.

Terminy zawodów poszczególnych stopni uzgodnione zostały z Ministerstwem Edukacji Narodowej następująco:

I stopnia (szkolne) 5 listopada 2007 r.

II stopnia (okręgowe) 5 stycznia 2008 r.

III stopnia (centralne) 8 i 9 marca 2008 r.

Andrzej Muszyński

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

2004 – 2007

prof. dr hab. Stanisława Borkowska – przewodn.
 prof. dr hab. Jacek Brdulak – wiceprzewodn.
 dr Artur Pollok – wiceprzewodn.
 prof. dr hab. Leszek Kałkowski
 prof. dr hab. Jerzy Kitowski
 mgr Urszula Kosowska
 mgr Marta Kowalska-Marrodan
 mgr Krystyna Krawczyk
 dr Stanisław Macioł
 dr Janina Mospinek
 dr Andrzej Muszyński – sekretarz naukowy
 prof. dr hab. Stanisław Owiak
 dr Stanisław Paradysz
 dr Tadeusz Smuga
 prof. dr hab. Mieczysław Socha
 dr Alfreda Starostka
 mgr Irena Strupińska
 prof. dr hab. Czesław Szmidt
 dr Jacek Tomaszewski
 mgr Jadwiga Trześniowska – dyrektor biura KGOWE

Członkami Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej byli również:

prof. dr hab. Julian Auleytner

dr Bogusław Ciastoch

mgr Edward Gętkowski

dr Andrzej Herman

mgr Henryk Kot

mgr Krystyna Kucharska

dr Barbara Liberda

mgr Kazimierz Łoś

prof. dr hab. Bronisław Miszewski

prof. dr hab. Mieczysław Nasilowski

prof. dr hab. Stanisław Nowacki

– pierwszy przewodniczący

prof. dr hab. Stanisław Rączkowski

mgr Jerzy Szczygielski

dr Aleksandra Walczykowska

mgr Witold Walkowiak

red. Andrzej Woyciechowski

Skład KG OWE

– kadencja 2007– 2012

prof. dr hab. Stanisław Owiak – przewodniczący

prof. dr hab. Waldemar Grzywacz

– wiceprzewodniczący

dr inż. Andrzej Muszyński

– wiceprzewodniczący

dr Artur Pollok – wiceprzewodniczący

mgr Grzegorz Wałęga – sekretarz naukowy

prof. dr hab. Barbara Błaszczak

dr inż. Wiesław Danielak

prof. dr hab. Piotr Dominiak

dr Małgorzata Burchard-Dziubińska

prof. dr hab. Małgorzata Gableta

dr Łukasz Gębski

dr Krzysztof Glibowski

dr Jadwiga Jefimowicz

prof. dr hab. Leszek Kałkowski

prof. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski

dr hab. Gabriela Łukasik

dr Stanisław Macioł

dr Andrzej Pawlik

dr Tadeusz Smuga

prof. dr hab. Mieczysław Socha

dr Jacek Tomaszewski

**Pierwszy skład Zespołu Naukowego
Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy
Ekonomicznej**

prof. dr hab. Janusz Chechliński

dr Bogusław Ciastoch

mgr Zygmunt Duda

dr Agenor Gawrzyła

dr Anatoliusz Kopczuk

mgr Henryk Kot

mgr Krystyna Kucharska

dr Stanisław Macioł

dr Elżbieta Mączyńska

doc. dr hab. Zbigniew Mikołajewicz

dr Andrzej Muszyński

dr Zenon Rajewski

mgr Barbara Ramocka

prof. dr hab. Antoni Rogucki

prof. dr hab. Bolesław Siwoń

dr Zbigniew Śmiechowski

dr Alfreda Starostka

mgr Bronisław Stawicki

mgr Irena Strupińska

prof. dr hab. Paweł Tendera

**Skład Zespołu Naukowego
Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy
Ekonomicznej w 2007 r.**

dr Ryszard Człapiński

dr Krzysztof Glibowski

dr Jadwiga Jefimowicz

prof. dr hab. Jerzy Kitowski

mgr Anna Chojnacka

prof. dr hab. Gabriela Łukasik

dr Stanisław Macioł

prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska

dr Janina Mospinek

dr Andrzej Muszyński

dr Krzysztof Piech

prof. dr hab. Antoni Rogucki

dr Tadeusz Smuga

dr Alfreda Starostka

mgr Bronisław Stawicki

mgr Irena Strupińska

dr Jacek Tomaszewski,

mgr Bogumiła Urbaniak

dr Artur Pollok

dr Tomasz Zalega

**Członkami Zespołu
Naukowego Komitetu Głównego
OWE byli również:**

dr Jan Hermaniuk

mgr Anna Kowalewska

dr Barbara Liberda

dr Benedykt Niemcynowicz

mgr Roman Zakrzewski

Lista laureatów

XX Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej w roku szkolnym 2006/2007

Lp.	Imię i nazwisko	Okręg	Lokata	Klasa	Nazwa i adres szkoły	Imię i nazwisko opiekuna naukowego
1.	Michał Wiśniewski	Bydgoszcz	I	III	IV LO im. T. Kościuszki, Toruń	mgr Andrzej Czyżewski
2.	Piotr Dworczyk	Łódź	II	II	I LO im. M. Kopernika, Łódź	mgr Dagmara Raczkowska
3.	Łukasz Wierzbicki	Wrocław	III	IV	Zesp. Szkół Ponadgimn. im. J. Iwaszkiewicza, Twardogóra	mgr Wanda Zabawa
4.	Piotr Szcześ	Warszawa	IV	III	XLIX LO im. J. W. Goethego, Warszawa	przygotowanie samodzielne
5.	Marek Stańdo	Warszawa	V	III	LXIV LO im. S. I. Witkiewicza, Warszawa	mgr Bartosz Majewski
6.	Artur Grela	Zielona Góra	VI	II	Zespół Szkół Ekonomicznych, Zielona Góra	Jerzy Kaźmierczyk
7.	Krzysztof Kalisiak	Łódź	VII	III	I LO im. M. Kopernika, Łódź	mgr Dagmara Raczkowska
8.	Daniel Bałazy	Białystok	VIII	IV	Zesp. Szkół Ekonomicznych i Ogólnokszt. nr 6, Łomża	mgr Hanna Cwalina, mgr Michał Bąkowski
9.	Marek Przytuła	Warszawa	VIII	II	I Społ. LO im. Jam Saheba Digvijay Sinhji, Warszawa	mgr Jerzy Strzelecki
10.	Rafał Wrona	Opole	VIII	III	Publ. LO nr 2 im. M. Konopnickiej, Opole	dr Stanisław Karleszko, mgr Ewa Michalska
11.	Anna Andrzejewicz	Kraków	IX	II	III LO im. A. Mickiewicza, Tarnów	mgr Bogumiła Maniak
12.	Aleksandra Balwierczyk	Łódź	IX	III	I LO im. M. Kopernika, Łódź	mgr Dagmara Raczkowska
13.	Szymon Jędrzejewski	Warszawa	X	III	VI LO im. J. Kochanowskiego, Radom	mgr Jerzy Serafin
14.	Jacek Barecki	Warszawa	XI	III	VIII LO im. Władysława IV, Warszawa	mgr Grzegorz Radomski
15.	Katarzyna Kimla	Częstochowa	XI	III	IX LO im. C. K. Norwida, Częstochowa	mgr Andżelika Zabrania
16.	Michalina Chopcia	Bydgoszcz	XII	III	Zesp. Szkół Ekonomiczno-Administrac., Bydgoszcz	mgr Małgorzata Klisz-Lipkowska
17.	Małgorzata Karaś	Częstochowa	XII	III	II LO im. H. Malczewskie, Zawiercie	mgr Małgorzata Grzanka
18.	Kamil Klupa	Szczecin	XII	III	XIII LO, Szczecin	mgr Barbara Dąbrowska
19.	Natalia Maćkowiak	Poznań	XII	III	LO im. Św. Marii Magdaleny, Poznań	mgr Barbara Wierzbowska
20.	Diana Adamowicz	Warszawa	XIII	III	XV LO im. N. Żmichowskiej, Warszawa	mgr Mirosław Słomczewski
21.	Marcin Bielecki	Kielce	XIII	III	Zesp. Szkół Ekonomicznych nr 1 im. O. Langego, Kielce	mgr Izabela Lisowska
22.	Jan Nogalski	Olsztyn	XIII	II	IV LO im. Marii Skłodowskiej-Curie, Olsztyn	mgr Andrzej Juchno
23.	Mateusz Filarowski	Wrocław	XIV	II	XIV LO im. Polonii Belgijskiej, Wrocław	mgr Maciej Bąk
24.	Bartosz Malinowski	Katowice	XIV	III	V LO, Bielsko-Biała	mgr Beata Drobińska-Podsiadło
25.	Maciej Wojciechowski	Bydgoszcz	XIV	III	VI LO im. J. J. Śniadeckich, Bydgoszcz	mgr Ewa Wyszowska
26.	Piotr Broniek	Wrocław	XV	III	XIV LO im. Polonii Belgijskiej, Wrocław	mgr Maciej Bąk
27.	Anna Irska	Zielona Góra	XV	III	Zesp. Szkół Ekonomicznych, Zielona Góra	Jerzy Kaźmierczyk
28.	Maciej Byszkievicz	Kraków	XVI	III	III LO im. A. Mickiewicza, Tarnów	mgr Bogumiła Maniak
29.	Paweł Kordala	Łódź	XVI	II	I LO im. M. Kopernika, Łódź	mgr Dagmara Raczkowska
30.	Zuzanna Olszewska	Katowice	XVI	IV	Zesp. Szkół Ekonomicznych, Sosnowiec	mgr Małgorzata Bałazy-Kucza

Zwycięzcy Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

OWE	Rok szkolny	Imię i nazwisko	Nazwa szkoły
I	1987/1988	Jacek TOMASZEWSKI	XIV Liceum Ogólnokształcące im. K. Gottwalda (obecnie S. Staszica) w Warszawie
II	1988/1989	Anna STASIAK	Zespół Szkół Zawodowych nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej, Liceum Ekonomiczne w Puławach
III	1989/1990	Tomasz SIKORA	Zespół Szkół Ekonomicznych nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Krakowie
IV	1990/1991	Artur POLLOK	Zespół Szkół Ekonomicznych nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Krakowie
V	1991/1992	Adam KALISZEWSKI	III Liceum Ogólnokształcące im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni
VI	1992/1993	Tomasz BURDZIŃSKI	VI Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Czarnieckiego w Szczecinie
		Mariusz DURZYŃSKI	Zespół Szkół Handlowych im. Oskara Langego w Poznaniu
VII	1993/1994	Ewa PIECHOTA	Zespół Szkół Ekonomicznych nr 1 im. M. Kopernika w Warszawie
VIII	1994/1995	Krzysztof BELCARZ	II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Hetmana Zamoyskiego w Lublinie
		Paweł JANCZAK	Zespół Szkół Ekonomicznych im. Stefana Żeromskiego w Legnicy
IX	1995/1996	Katarzyna KOBYLKA	Zespół Szkół Ekonomicznych im. Stefana Żeromskiego w Legnicy
X	1996/1997	Grzegorz MALISZEWSKI	Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych w Białymstoku
XI	1997/98	Tomasz SZWIEC	Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie
XII	1998/99	Andrzej WALIŃSKI	I Liceum Ogólnokształcące im. E. Dembowskiego w Zielonej Górze
XIII	1999/00	Paweł WÓJTOWICZ	Zespół Szkół Zawodowych nr 1 im. S. Sempołowskiej, Liceum Ekonomiczne w Puławach
XIV	2000/01	Dariusz MIKOS	Zespół Szkół Zawodowych nr 2, Liceum Techniczne w Starachowicach
XV	2001/02	Marcin DWÓRZNIK	Zespół Szkół Ekonomicznych w Pile
XVI	2002/03	Marek GOŁĘBIEWSKI	XII Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego we Wrocławiu
XVII	2003/04	Mateusz DOWNAR	XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie
XVIII	2004/05	Łukasz WOJTKOWIAK	I Liceum Ogólnokształcące im. E. Dembowskiego w Zielonej Górze
XIX	2005/06	Karol KARPIŃSKI	XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie
XX	2006/07	Michał WIŚNIEWSKI	IV Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Toruniu

Pamiątkowe zdjęcie pracowników biura KG OWE z sekretarzami komitetów okręgowych OWE.

Skład jury zawodów III stopnia (finałów) XX Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

przewodniczący – prof. dr hab. **Leszek Kałkowski** (Kraków)

członkowie: prof. dr hab. **Jacek Brdulak** (Warszawa), dr **Krzysztof Glibowski** (Warszawa), dr **Łukasz Gębski** (Warszawa), dr **Jadwiga Jefimowicz** (Szczecin), prof. dr hab. **Jerzy Kitowski** (Rzeszów), mgr **Urszula Kosowska** (Wrocław), dr **Stanisław Macioł** (Warszawa), dr **Andrzej Muszyński** (Warszawa), dr **Stanisław Paradyś** (Warszawa), dr **Artur Pollok** (Kraków), dr **Tadeusz**

Smuga (Warszawa), prof. **Mieczysław Socha** (Warszawa), mgr **Irena Strupińska** (Warszawa), dr **Tomasz Zalega** (Warszawa),

Sekretariat: mgr **Krystyna Krawczyk** (sekretarz jury), **Dorota Kanalek**, mgr **Paweł Adamczyk**

W pracach jury finałów ponadto uczestniczyli: prof. dr hab. **Elżbieta Mączyńska** (Warszawa), prof. dr hab. **Stanisław Rączkowski** (Poznań), prof. dr hab. Antoni Rogucki, dr **Alfreda Starostka** (Gdańsk), prof. **Mieczysław Socha** (Warszawa), mgr **Irena Strupińska** (Warszawa), dr **Jacek Tomaszewski** (Warszawa), prof. dr hab. **Kamila Wilczyńska** (Poznań), mgr **Bronisław Stawicki** (Grudziądz), mgr **Urszula Kosowska** (Wrocław), mgr **Krystyna Kucharska** (Wrocław), dr **Janina Mospinek** (Warszawa), mgr **Barbara Krajewska** (Wrocław), mgr Danuta Okoń (Nowy Sącz), mgr **Ewa Ratajczak** (Poznań), mgr **Bogumiła Urbaniak** (Poznań), prof. dr hab. **Janusz Chechliński** (Uniwersytet Łódzki), dr **Bogusław Ciastoch** (Ministerstwo Edukacji Narodowej), dr **Jan Hermaniuk** (Filia UMCS w Rzeszowie), prof. dr hab. **Witold Kurek** (Filia UMCS w Rzeszowie), prof. dr hab. **Zbigniew Mikołajewicz** (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu), dr **Benedykt Niemczynowicz** (Uniwersytet Szczeciński), dr **Zenon Rajewski** (Zakład Badań Statystyczno-Ekonomicznych GUS i PAN).

Aleksandra Budowa

Systemy wczesnego ostrzegania w działalności gospodarczej

Okazuje się, że współpraca pomiędzy stowarzyszeniami jest przydatna, umożliwia bowiem kompleksowe przedyskutowanie problemów gospodarczych. Wysokie tempo współczesnych przemian, rozwój naukowo-techniczny, rozstrzygająca rola informacji, wiedzy i kwalifikacji, tworzą ogromny potencjał intelektualny. Znajomość tego potencjału stwarza realność właściwego doboru strategii w zarządzaniu, co przekłada się w znacznym stopniu na stan i rozwój gospodarki.

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Bydgoszczy wspólnie z Naczelną Organizacją Techniczną, Towarzystwem Naukowym Organizacji i Kierownictwa, Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce, Kujawsko-Pomorskim Związkiem Pracodawców i Przedsiębiorców zorganizowało w listopadzie ubiegłego roku konferencję „Nowoczesne metody i problemy zarządzania firmą w warunkach Unii Europejskiej”.

Prelegenci zaproszeni na konferencję omówili zagadnienia dotyczące:

- zagrożeń w prowadzeniu działalności gospodarczej,
- podatkowych obszarów udreki,
- nowoczesnych trendów w zarządzaniu przedsiębiorstwem,
- obszaru innowacyjności w przełożeniu na działania przedsiębiorstw,
- luki techniczno-technologicznej gospodarki Polski.

Interesujące tematy oraz wybitne osobowości prelegentów zapewniły frekwencję blisko 130 osób. Szczególne zainteresowanie wzbudziła prelekcja prof. dr hab. Elżbiety Mączyńskiej. Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w sposób przejrzysty i niekonwencjonalny omówiła systemy wczesnego ostrzegania w działalności gospodarczej i ich niewykorzystane szanse. Niezwykle interesujące były informacje, oceny i refleksje na tematy warunków sukcesu i przemian, głównych czynników mających duży wpływ na poziom ryzyka, niekonwencjonalnych zagrożeń w działalności gospodarczej, zmian paradygmatu cywilizacyjnego, ryzyka, typów reakcji przedsiębiorstw na zagrożenia. Prof. E. Mączyńska przedstawiła „Cztery zasady Harvardu” oraz trzy przełomy Polski – cywilizacyjny, transformacyjno-ustrojowy, integracyjny.

Dyskusja była ożywiona i zmierzała do wypracowania oceny, iż działalność gospodarcza w warunkach

nowego paradygmatu cywilizacyjnego to nowe szanse, ale i nowe wyzwania i zagrożenia, a funkcjonowaniu przedsiębiorstw towarzyszy nasilające się ryzyko. Dlatego konieczne jest posługiwanie się w ocenie kondycji gospodarki narzędziami wczesnego ostrzegania przed zagrożeniem.

Z dużym zainteresowaniem spotkała się też prelekcja prof. dr hab. Aldony Kameli Sowińskiej nt. „Podatkowych obszarów udreki”. Wystąpienie miało charakter autorski, makroekonomiczny, systemowy i strategiczny. Profesor A. Kamela Sowińska omówiła 7 grzechów głównych polskiego systemu podatkowego:

- brak wiedzy ekonomicznej u decydentów publicznych i politycznych,
- brak analizy stanu polskiego systemu podatkowego,
- brak doktryny gospodarczej,
- brak stabilności prawa podatkowego,
- niejasność i niejednoznaczność przepisów prawa gospodarczego,
- wszechobecna interpretacja,
- nieszczęścia podatkowe.

Wygłoszone prelekcje wywołały dyskusje o charakterze pogłębionych refleksji i wniosków z nich wynikających. Po zamknięciu obrad dyskusja przeniosła się do sali restauracyjnej, a pobudzeni dodatkowo do dyskursu pysznym cateringiem uczestnicy konferencji długi czas pozostawali w kularach, żywo dyskutując nad stanem polskiej gospodarki.

Autorka jest sekretarzem zarządu Oddziału PTE w Bydgoszczy.

Powstało „Koło” przy Zarządzie Krajowym PTE

**Na spotkaniu które odbyło się
12.04.2007 r. w Warszawskim Domu
Ekonomisty przy ul. Nowy Świat 49
założone zostało „Koło przy Zarządzie
Krajowym PTE”.**

Czym jest „Koło?”

„Koło” jest nową organizacją, utworzoną w ramach PTE, a dokładniej przy Zarządzie Krajowym. „Koło” stawia sobie za cel aktywizowanie osób z inicjatywami, które chciałyby być członkami PTE, ale nie chcą wiązać się z konkretnym oddziałem.

Według przyjętej na spotkaniu uchwały w ramach „Koła” będą działały następujące kluby:

- jeden, skupiający ekspertów krajowych oraz ekonomistów polskiego pochodzenia, mieszkających na stałe za granicą,
 - drugi, Klub Olimpijczyka, który integrować będzie środowisko laureatów i finalistów Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.
- Na spotkaniu wybrane zostało tymczasowe prezydium „Koła” w składzie:
- Łukasz Janikowski – przewodniczący prezydium oraz
 - Radosław Wydrych, odpowiedzialny za kontakty z olimpijczykami
 - Martyna Zuzanna Melska, odpowiedzialna za kontakty zagraniczne, oraz
 - Aleksandra Zaleśna, odpowiedzialna za kontakty z ekspertami.

Łukasz Janikowski

Koniunktura w gospodarce polskiej w pierwszym kwartale 2007 r.

Wyniki badań ankietowych IRG SGH potwierdzają nasze wcześniejsze oceny, iż rok 2007 będzie kolejnym rokiem dobrej koniunktury w Polsce. We wszystkich objętych badaniami instytutu dziedzinach: przemyśle przetwórczym, budownictwie, handlu, sektorze bankowym i rolnictwie obserwujemy kontynuację wzrostu aktywności gospodarczej. Poprawia się także kondycja gospodarstw domowych. Syntetycznej oceny kondycji gospodarczej kraju dostarcza barometr IRG SGH, który jest średnią ważoną wskaźników koniunktury w przemyśle przetwórczym, budownictwie, handlu, sektorze bankowym, rolnictwie, transporcie¹⁾ i wskaźnika kondycji gospodarstw domowych. W pierwszym kwartale 2007 r. wartość barometru IRG SGH wyniosła 9,5 pkt. Od 1999 roku jest to największa wartość dla pierwszego kwartału roku. W porównaniu z czwartym kwartałem ubiegłego br. barometr zmalał o ok. 7 pkt., co jest w miarę typową zmianą dla tego okresu, wynikającą z oddziaływania czynników o charakterze sezonowym. Natomiast w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego wartość barometru wzrosła o ponad 9 pkt. Również początek drugiego kwartału (wyniki kwietniowe) są bardzo optymistyczne dla gospodarki. War-

tość barometru wyniosła 11,8 pkt., bijąc tym samym dotychczasowe rekordy.

Spośród siedmiu wskaźników składowych barometru IRG SGH pięć osiągnęło w bieżącym roku wartości maksymalne dla pierwszego kwartału. Dotyczy to przemysłu przetwórczego, budownictwa, gospodarstw domowych, sektora bankowego i transportu. Warto przy tym zaznaczyć, że wyniki w handlu nieznacznie odbiegają od rekordowej wartości (dla kwartału pierwszego) w ubiegłym roku. Wszystkie wskaźniki osiągnęły wartości przekraczające średnią dla pierwszego kwartału.

W porównaniu z czwartym kwartałem 2006 r. kierunki zmian wartości wskaźnika koniunktury w większości dziedzin były typowe dla tego okresu.

W najbliższej przyszłości nie we wszystkich dziedzinach przewidywane jest utrzymanie się obecnego tempa poprawy koniunktury.

**Elżbieta Adamowicz, Joanna Klimkowska,
Instytut Rozwoju Gospodarczego SGH**

¹⁾ Badanie koniunktury w transporcie prowadzone jest przez Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie.

Pełny tekst publikujemy na stronie internetowej PTE www.pte.pl

**Piotr Pysz – recenzja książki Zdzisława Sadowskiego
pt. „W poszukiwaniu drogi rozwoju. Myśli o przyszłości świata i Polski”
(Wydawnictwo – Polska Akademia Nauk, Komitet Prognoz „Polska 2000
Plus”, Warszawa 2006, ss. 139.)**

Na rynku wydawniczym w obszarze literatury ekonomicznej ukazują się liczne książki, mniej albo bardziej ważne. Opublikowana pod koniec roku 2006 praca Zdzisława Sadowskiego należy do tej drugiej grupy. Przesądza o tym nie tylko to, że autor, wybitny ekonomista i wieloletni prezes PTE, podsumowuje ze swego punktu widzenia wyniki prac i dyskusji w Komitecie Prognoz przy Prezydium PAN w latach 2003 – 2006, których był uczestnikiem. Jeszcze istotniejsze jest może to, że droga rozwoju Polski w pierwszych dekadach XXI wieku poszukiwana jest w ścisłym związku z rozwojem gospodarczym i społecznym Europy i świata. Autor uważa bowiem, że niezbędne jest uzyskanie szerszego spojrzenia, wychodzącego poza ramy krajowe. Wszystko, co dzieje się w Polsce i z Polską jest związane z tym, co dzieje się w Europie i na świecie. (s. 8). Spośród trzynastu rozdziałów książki pierwsze osiem przypada na jej część pierwszą zatytułowaną „Sprawy świata”. Natomiast pięć ostatnich rozdziałów umieszczonych jest w drugiej części książki noszącej tytuł „Sprawy Polski”.

Autor poświęca wiele uwagi narastającym problemom ekologicznym współczesnego świata. Wskazuje przy tym na rozwijaną w ostatnich dziesięciole-

ciach w nauce ekonomii teorię trwałego rozwoju (*sustainable development*). Pesymistycznie ocenia natomiast możliwości zrealizowania jej słusznych postulatów, mimo że mogłyby to w gospodarce światowej w znacznym stopniu przyczynić się do ograniczenia tendencji autodestrukcyjnej i wsparcia tendencji autoregulacyjnej. „*Na horyzoncie nie widać jednak jeszcze żadnej możliwości przekształcenia tych elementów w ogólny program powstrzymania tendencji autodestrukcyjnej i realizowania koncepcji trwałego rozwoju. Koncepcja ta pozostaje dezyderatem, ważnym w orientowaniu myślenia, ale jeszcze nieorientującym działaniem*” (s. 37). (...)

Książka Z. Sadowskiego warta jest nie tylko przeczytania, ale w związku z tym, że jej autor podejmuje niezwykle istotne problemy współczesnej gospodarki światowej i Polski, godna jest także poważnej i szerokiej naukowej dyskusji. Za wybitnym wiedeńsko-brytyjskim filozofem Karlem Popperem można powtórzyć, że w opartych na fundamencie wolności jednostki ludzkiej „otwartych społeczeństwach” przyszłość ludzkości jest też sprawą otwartą, czyli poddającą się kształtowaniu.

(Pełny tekst opublikowany został na www.pte.pl
Informacja i skróty pochodzą od redakcji (AM).

Wydawnictwa nadesłane do PTE w 2007 r.

- Bukowski Sławomir, Unia Monetarna. Teoria i praktyka, Difin, Warszawa 2007,
- Grzywacz Waldemar, Moje ulubione aforyzmy – nie tylko ekonomiczne, PTE Oddział w Szczecinie, Szczecin 2007,
- Henzel Halina, Rola pośrednika na rynku nieruchomości, Difin, Warszawa 2007,
- Jarosz Maria (red. naukowa), Transformacja, Elity, Społeczeństwo, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2007.
- Kaczmarek Tadeusz Teofil, Ład ekonomiczny w demokratycznym państwie, Difin, Warszawa 2007,
- Koleśnik Jan, Zygierewicz Mariusz, Wpływ zmian związań regulacyjnych na działalność banków w Polsce w 2006 roku, Centrum Prawa Bankowego i Informacji, Warszawa 2007,
- Kozłowski Paweł, Walicki Andrzej, Z Polski i o Polsce – korespondencja z lat 2004 – 2006, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2007,
- Latoszek Ewa, Integracja europejska. Mechanizmy i wyzwania, Książka i Wiedza, Warszawa 2007,
- Różnowski Bohdan, Markowski Krzysztof, Łobocki Józef, Konefał Konrad, Postawy i zachowania uczestników lokalnego rynku pracy, Instytut Rynku Pracy – Fundacja Nowy Staw, Lublin 2007
- Rudolf Stanisław (red. naukowa), Perspektywy rozwoju partycypacji pracowniczej w Polsce w warunkach Unii Europejskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007,
- Studia ekonomiczne regionu łódzkiego – nr 1/2007, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi, Łódź 2007,
- Żor Andrzej, Trzy pokolenia, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2007

Więcej na str. www.pte.pl

22 maja 2007 r. – posiedzenie Kapituły Złotej Odznaki Honorowej PTE z Wieńcem.

Kapituła pod przewodnictwem prof. Zdzisława Sadowskiego przyznała odznaki następującym osobom: prof. Ryszardowi Borowieckiemu – rektorowi AE w Krakowie, prof. Leszkowi Kałkowskiemu – wieloletniemu przewodniczącemu jury finałów Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, prof. Wacławowi Jarmołowiczowi – wieloletniemu działaczowi PTE z oddziału w Poznaniu, członkowi Zarządu Krajowego, prof. Zbigniewowi Mikołajewiczowi – wieloletniemu prezesowi Oddziału PTE w Opolu, członkowi Zarządu Krajowego, mgr Jadwidze Trzeźniowskiej – wieloletniej dyrektor Biura Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

Konferencja jubileuszowa z okazji XX-lecia

Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej pt. „Inwestowanie w kapitał ludzki”

odbędzie się 27 września 2007 r. w Warszawie

Więcej informacji na stronie PTE www.pte.pl

29 czerwca 2007 r. odbyło się ostatnie posiedzenie KG OWE w kadencji 2004 – 2007

POLSKIE TOWARZYSTWO EKONOMICZNE

Członkowie Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, komitetów okręgowych, zespołu naukowego KGOWE i jury

Szanowni Państwo,

w imieniu władz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i własnym mam zaszczyt złożyć Państwu najserdeczniejsze podziękowania za ogromny trud i potencjał intelektualny oraz czasowy, jaki poświęcili Państwo realizowanej corocznie już od 20 lat Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej. To wielkie przedsięwzięcie edukacyjne należy do najważniejszych, najbardziej doniosłych i trwałych działań, podejmowanych przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne.

Naukowa wiedza, doświadczenie i zaangażowanie Państwa służyły rozwojowi OWE, sukcesom jej laureatów i uczestników oraz upowszechnianiu wiedzy ekonomicznej.

Trudno tu znaleźć takie słowa podziękowania i uznania, które mogłyby w pełni odpowiadać włożonym przez Państwa wysiłkom i sercu. Działalność Państwa trafnie oddaje myśl wielkiego polskiego pisarza, Władysława Reymonta – „*Życ to działać. To rozlewać po świecie swój talent, energię, uczucie. Pomagać w czasie teraźniejszym pokoleniom przyszłym*”.

Żywię głębokie przekonanie, że przykład Państwa porwie wielu młodych ludzi do aktywnego kształtowania otaczającej nas rzeczywistości, czego tak bardzo potrzeba polskiej gospodarce.

Dziękując jeszcze raz za udział w tym dziele, proszę ponadto o przyjęcie z tej okazji najlepszych życzeń wielu kolejnych sukcesów oraz wszelkiej pomyślności.

Elżbieta Mączyńska

prezes
Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

Warszawa, 29 czerwca 2007 r.

Uczelnia Heleny Chodkowskiej

ZARZĄDZANIE

zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem
zarządzanie finansami
zarządzanie bezpieczeństwem
marketing
Public Relations

zarządzanie przedsiębiorstwem
marketing w zarządzaniu
zarządzanie personelem
zarządzanie nieruchomościami
logistyka
zarządzanie kryzysowe
zarządzanie finansami
marketing w turystyce i hotelarstwie
psychologia w zarządzaniu
komunikacja społeczna i Public Relations
organizacja międzynarodowej współpracy gospodarczej

ADMINISTRACJA

PRAWO

międzynarodowe
gospodarcze i handlowe
sądowe
administracyjne

FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ

rachunkowość
bankowość komercyjna
finanse przedsiębiorstw
rynek kapitałowy
podatki i polityka podatkowa

STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

studia europejskie
międzynarodowe stosunki gospodarcze
bezpieczeństwo międzynarodowe

III miejsce w rankingu uczelni niepublicznych biznesowych **WPROST**
III miejsce dla Wydziału Prawa w rankingu **POLITYKI**
III miejsce dla Wydziału Prawa w rankingu **GAZETY PRAWNEJ**

VIII KONGRES EKONOMICZYSTÓW POLSKICH

29–30 listopada 2007 r. WARSZAWA
Pałac Kultury i Nauki

POLSKA W GOSPODARCE ŚWIATOWEJ szanse i zagrożenia rozwoju

Program

SESJA PLENARNA

SESJA I

NAUKI EKONOMICZNE WOBEC
WYZWAŃ WSPÓŁCZESNEGO ROZWOJU
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

SESJA II

POLITYKA GOSPODARCZA A CELE
I UWARUNKOWANIA ROZWOJU
GOSPODARCZEGO KRAJU PO AKCESJI
DO UNII EUROPEJSKIEJ

SESJA III

JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA
EKONOMICZNEGO

SESJA IV

PRZEDSIĘBIORCY O ŹRÓDŁACH
I BARIERACH WZROSTU
POLSKIEJ GOSPODARKI

Organizator

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

Sekretariat

VIII Kongresu Ekonomistów Polskich
ul. Nowy Świat 49, 00-042 Warszawa
tel. (+48) 022 551 54 01, 022 551 54 05
fax (+48) 022 551 54 44
e-mail: kongres@pte.pl

Szczegółowe informacje o Kongresie:
www.kongresekonomistow.pl